

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**Přestupky v dopravě zaměřené na problematiku
„držení v ruce telefonních nebo jiných hovorových
nebo záznamových zařízení" a způsob jejich
projednávání.**

Autor práce: Roman Věneček, DiS.
Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě
Forma studia: Kombinovaná
Vedoucí práce: Mgr. Bc. Josef Kříha
Katedra: Právních oborů a bezpečnostních studií

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval(a) samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

PODĚKOVÁNÍ

Rád bych poděkoval Mgr. Bc. Josefu Kříhovi za jeho velmi vstřícnou pomoc a za cenné rady, které mi poskytl při zpracování této bakalářské práce. Jeho rady byly pro mne velice inspirativní a poučné. Dále děkuji všem, kteří mi byli ochotni poskytnout významné informace z oblasti projednávání přestupků. Za podporu a zároveň pochopení pro nedostatek volného času děkuji také mé rodině.

ABSTRAKT

VĚNEČEK, R. *Přestupky v dopravě zaměřené na problematiku „držení v ruce telefonních nebo jiných hovorových nebo záznamových zařízení“ a způsob jejich projednávání*: bakalářská práce. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2018. 40 s. Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Bc. Josef Kříha

Klíčová slova: Telefonní přístroj nebo jiné hovorové, záznamové zařízení (fotoaparát, vysílačka a kamera), správní orgán I. stupně, odvolací orgán, správní trest, přestupek.

Věcná část bakalářské práce (dále jen „práce“) formou širšího teoreticko-praxeologického pohledu zájmově objasňuje odbornou tématickou oblast, reflektující problematiku „držení v ruce telefonních nebo jiných hovorových nebo záznamových zařízení.“ V rámci užšího postihu analyticko-syntetizující metodou demonstruje vybrané „*de lege lata*“ a „*de lege ferenda*“ hmotněprávní a procesněprávní aspekty problematiky správního trestání se zaměřením na možné postupy při projednávání protiprávního jednání, naplňujícího znaky skutkové podstaty přestupku dle ustanovení § 7 odst. 1 písm. c) zákona č 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu.“).

ABSTRACT

VĚNEČEK, R. *Traffic offenses focused on the issues of holding a telephone device or other speech or recording equipment and ways of dealing with them*: Bachelor thesis. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2018. 40 p. Supervisor: Mgr. Bc. Josef Kříha

Key words: mobile phones or other telephone and record device (camera, transmitter and camcorder), 1st degree administrative body, appeal body, administrative penalty, offence.

The factual part of the bachelor thesis in the form of a wider theoretical-praxeological point of view clarifies the professional thematic area of “holding in the hands of telephone or other voice or recording devices.” In the context of a narrower sanction by the analytical-synthesizing method, it demonstrates the selected "de lege lata" and "de lege ferenda" facets of substantive and procedural-law aspects of administrative punishment, focusing on possible procedures for dealing with this offense

Obsah

Úvod	7
1 Cíl a metodika bakalářské práce	9
2 Definice přestupku	10
3 Nevěnování se řízení – riziko telefonování	10
4 Frekvence používání telefonu za jízdy, hodnocení telefonování za jízdy jako možné příčiny nehod, mezinárodní srovnání	15
5 Skutková podstata přestupku pro porušení ustanovení § 7 odst. 1, písm. c) zákona o silničním provozu	18
6 Postup Policie České republiky v řízení o přestupku	20
6.1 Na místě uložení pokuty příkazem na místě	20
6.2 Nesouhlas se zjištěným stavem věci – oznámení přestupku	27
7 Postup správního orgánu v řízení o přestupku	30
7.1 Správní řízení	30
7.2 Postup správního orgánu při projednání přestupku	32
7.3 Postup odvolacího orgánu	35
7.4 Řádné a mimořádné opravné prostředky	36
8 Popis konkrétního projednávaného případu	37
9 Navržení opatření předcházení k vyvinění se z přestupku	49
Závěr	51
Seznam použitých zdrojů	53

Úvod

Páchání protiprávního jednání, naplňujícího znaky skutkové podstaty přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1, písm. f) bod 1 zákona o silničním provozu, pro porušení ustanovení § 7 odst. 1, písm. c) cit. zákona řidiči motorových vozidel v silničním provozu je obecně považováno za nejčastěji páchané protiprávní jednání v dopravě. To je dáno zejména povahou provozu na pozemních komunikacích. Dnes a denně se v podstatě každý člověk stává jeho účastníkem, mnohdy i nevědomky. Porušit některé z mnoha pravidel silničního provozu je velice snadné, a tak se ve velké míře stávají pachateli přestupků osoby jinak standardně společensky integrované, bez antisociálního zaměření. Nezřídka se ale v provozu na silnicích vyskytují i jedinci s nedostatečnou kázní, neskrývaně projevující neúctu k právním normám.

Věcné kontury práce mají ambici tzv. komplexní optikou poukázat k vybraným hmotněprávním či procesněprávním konsekvencím. Práce usiluje o souvislý výklad seznámit s problematikou přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, spočívající v držení v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení. Způsob jeho projednávání v různých druzích řízení, uložení správního trestu. Snahou v této práci je ukázat aplikaci teorie práva do praxe, a to, ne vždy s úspěchem a pochopením zejména u našich řidičů, neboť do světa reálné správní praxe a skutečného života jednotlivce zasahuje svým rozhodováními veřejná správa, na základě četných právních předpisů různé právní síly.

Práce je rozdělena do několika částí. První část se zabývá obecnou terminologií, a to zejména teorií a pojmy, právními prameny, které se vztahují k danému přestupku proti bezpečnosti a plynulosti na pozemních komunikacích. Dále je věnována pozornost, která se zabývá projednáním přestupku na místě Policií České republiky. Na tuto obecnou část navazuje další, která osvětlí způsob projednání přestupku před správním orgánem I. stupně, popřípadě postup odvolacího orgánu. Poslední závěrečná část je věnována popisu konkrétního mnou projednávaného případu jako odvolacího orgánu v době, kdy jsem působil jako samostatný referent odboru dopravy a silničního hospodářství, oddělení dopravně správních agend na Krajském úřadě Ústeckého kraje a zhodnocení a navržení vhodných opatření k nemožnosti se podezřelého později obviněného ze spáchání přestupku vyvinít. Přestupky v dopravě jsou nečastějšími přestupky, které

se páchají. Za některé vybrané přestupky v dopravě jsou připisovány řidiči do jeho karty body. Po dovršení konta 12 bodů přichází řidič o řidičské oprávnění. Z tohoto důvodu se někteří řidiči, ať již řekneme normální, nebo ti řidiči páchající přestupky v dopravě opakovaně, všemocně brání k zapisování bodů na své konto. K tomuto používají různé prostředky a metody pochybných skupin nabízející jejich zastupování před správním orgánem¹.

¹ DOCPLAYER, © 2019 DocPlayer.cz [online] 2019, [cit. 2019-01-24]. Dostupné z WWW: <https://docplayer.cz/36888219-Pravnicka-fakulta-masarykovy-univerzity-bakalarska-prace.html>

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Cílem práce je zhodnotit „*de lege lata*“ a „*de lege ferenda*“ řízení u přestupku definovaného jako držení v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení a stanovit opatření předcházení k vyvinění se přestupce (obviněného) z přestupku kladeného mu za vinu a odpovědi na nejčastější otázky z praxe, které mají v některých případech překvapivý charakter. Věcná část bakalářské práce (dále jen „práce“) je zpracovaná formou teoreticko-praxeologickou, která demonstruje problémové aspekty správního (přestupkového) práva souvisejícího s pácháním protiprávního jednání naplňující znaky přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1, písm. f) bod 1 zákona o silničním provozu, pro porušení ustanovení § 7 odst. 1, písm. c) cit. zákona.

Telefonní přístroj nebo jiné hovorové, záznamové zařízení – jedná se mobilní telefon a za jiné záznamové zařízení můžeme považovat i vysílačku a dle judikatury Nejvyššího správního soudu se dále považuje za záznamové zařízení např. fotoaparát nebo kamera.

Správní orgán I. stupně – správní orgán je název organizační jednotky. Ta je dána ze zákona, který také stanoví její působnost. Správní orgán je jednou z částí výkonné moci. Jeho činnost je vymezena začleněním orgánu do samosprávy nebo státní správy.

Odvolací orgán – je to nejbližší nadřízený správní orgán orgánu, který rozhodnutí vydal, pokud zákon nestanoví jinak.

Správní trest – správním trestem je dle zákoně č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich“): napomenutí, pokuta, zákaz činnosti, propadnutí věci nebo náhradní hodnoty a zveřejnění rozhodnutí o přestupku.

Přestupek – přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.²

² PRÁŠKOVÁ, H. *Nové přestupkové právo*. vyd. Leges 2017. 448 s. ISBN 978-80-7502-221-9

2 Definice přestupku

Definice přestupku je uvedena v ustanovení § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, podle něhož „*Přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.*“³

Přestupek má jednak materiální znak tak i formální znak. Materiální znak, tedy konkrétní porušení nebo ohrožení právem chráněného zájmu, je vždy prvotní a formální znak je od něj, nebo by měl být od něj odvozen.

Odpovědnost za přestupky je odpovědností subjektivní, tedy zavinění, které je nutno prokázat. Podle zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich vymezuje okolnosti, které tuto vlastnost jednání vylučují. Jsou jimi krajní nouze, nutná obrana, svolení poškozeného, přípustné riziko a oprávněné použití zbraně. Jednání v těchto případech není přestupkem pro nedostatek materiálního znaku, a protože takové jednání zákon dovoluje, jsou krajní nouze, nutná obrana, svolení poškozeného, přípustné riziko a oprávněné použití zbraně zároveň okolnostmi, které vylučují jeho protiprávnost.⁴

3 Nevěnování se řízení – riziko telefonování

V České republice nejčtenější příčinou nehod řidičů motorových vozidel bylo v roce 2017 nevěnování se řízení vozidla (19, 61 % těchto nehod). Samotný lidský faktor se pak podílí cca na 65 % všech nehod⁵. Do této statistiky můžeme stáhnout mnoho věcí, od komunikace se spolucestujícím přes pití, jídlo, kouření apod. To vše může mít vliv, ale například telefon je něco, co z toho všeho vyčnívá.

Řidiči na českých silnicích způsobí ročně až deset tisíc nehod, jejichž příčinou je používání mobilního telefonu při řízení. Škody z těchto nehod se loni

³ ONDRUŠOVÁ, M. ONDRUŠ, R. VYTOPILOV, R. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Praktický komentář k zákonu č. 250/2016 Sb. (přestupkový řád) s důvodovou zprávou a základní judikaturou*. Vyd. Leges 2018. 776 s. ISBN: 978-80-7502-212-7.

⁴ HORZINKOVÁ, E. KUČEROVÁ, H. *Zákon o přestupcích*, 2. vyd. Leges, Praha 2016. ISBN 978-80-7502-101-4

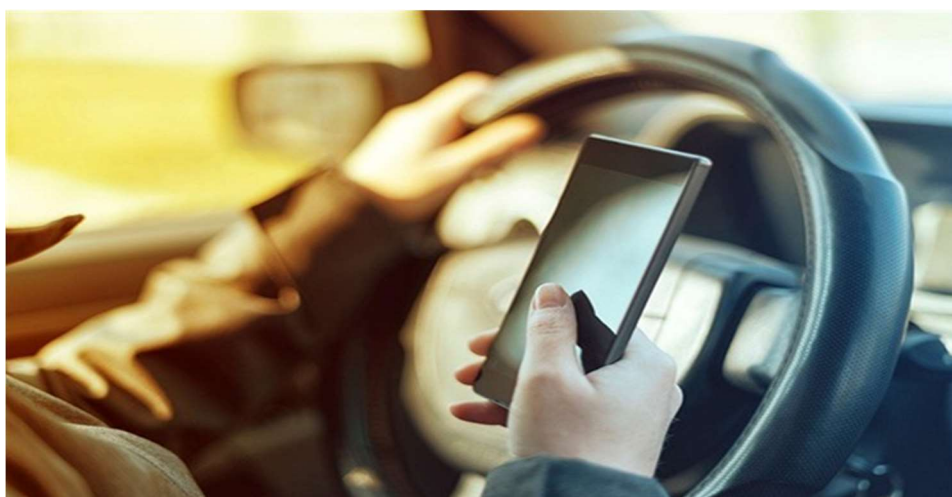
⁵ *Observatoř bezpečnosti silničního provozu* [online] 2007, [cit. 2019-01-24]. Dostupné z WWW: <<https://www.czrso.cz/clanek/postoje-k-telefonovani-za-jizdy/?id=1389>>

vyšplhaly na 550 milionů Kč a zemřelo při nich 65 lidí. Například při psaní krátké textové zprávy ztratí řidič pozornost na pět vteřin. Za tu dobu ujede při pouhé padesátce 90 metrů. Používání telefonu za volantem je třetím nejčastějším dopravním přestupkem. Ročně řidiči způsobí 50 tisíc přestupků, (což je pro představu průměrně 137 přestupků na den).

Nejrizikovější skupinou jsou mladí řidiči ve věku do 30 let. Větší náchylnost k používání mobilu za volantem mají ženy. Je to zapříčiněno tím, že ženy mají jejich schopnosti zvládnout více věcí najednou a s tím souvisejícím rizikem nepozornosti.

Co se týče přestupků spáchaných držením telefonu nebo jiného záznamového zařízení v ruce při jízdě vozidlem je Česká republika k řidičům nejhlavnější. Ve Švýcarsku tamní policie pokutuje částkou odpovídající v přepočtu 6 500 korun, v Německu od 2500 do 5100 korun, na Slovensku a ve Slovinsku částkou cca 3 000 korun.

Podle předpisů ČR – telefon v ruce řeší ustanovení § 7 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu o provozu, podle něhož: „Řidič nesmí při jízdě vozidlem držet v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení“⁶ viz obr. 1

Obr. 1 Držení telefonního přístroje

zdroj: https://auto.idnes.cz/bodovy-system-telefonovani-za-volantem-jizda-na-cervenou-prekrozeni-rychlosti-pokuta-silnicni-zakon-ib8/automoto.aspx?c=A180924_111306_automoto_fdv

⁶ Česko. Zákon č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (tiskový zákon), § 7 odst. 1 písm. c). In *Sbírka zákonů, Česká republika 2000*, částka 98.

Zákon tedy nezakazuje samotné telefonování během jízdy, nýbrž pouze držení telefonu (či jiného zařízení). Za jiné záznamové zařízení se přitom dle judikatury Nejvyššího správního soudu považuje např. fotoaparát nebo kamera. Za jízdy může řidič telefonovat pouze prostřednictvím tzv. hands free.

Telefonování během řízení – i při řízení hands free sadou si musí řidič dávat náležitý pozor, a to proto, že i tato činnost zatěžuje mozek. Telefonování během řízení lze srovnat s jízdou pod vlivem alkoholu. Řidiči, kteří během řízení telefonují, ať už s přístrojem v ruce nebo s použitím hands free sadou, reagují dle dostupných kvantitativních ukazatelů cca 10 % pomaleji, například když je nutné intenzivně brzdít (nebezpečí srážky apod.).

Většina řidičů přestává během telefonování sledovat provoz ve zpětných zrcátkách. Dochází k častějšímu nedodržování bezpečného odstupu. Riziko zavinění dopravní nehody je u telefonujícího řidiče více než čtyřikrát až pětkrát vyšší než u řidiče, který je soustředěný na jízdu. Toto riziko je zhruba stejné jako jízda s 0,8 promile alkoholu v krvi.

Lze se přiklonit k názorům odborné, ale i laické veřejnosti, kdy psaní textových zpráv se považuje za nejvíc rizikovou činnost. Pokud řidiči telefonují pomocí hands free sady, tak je zapotřebí, aby si minimálně uvědomili výše popsána rizika, přizpůsobili tomu více svoji jízdu a telefonovali na úsecích, kde nemusí řešit mnoho dopravních situací. Vždy je také dobré si rozmyslet, zda například příchozí hovor přijmout nebo raději někde zastavit. Vždy je lepší být v pozici volajícího než toho, který hovor přijímá. Vždy když hovor přijímáme, nemusí se nám dostat dobrých zpráv – řeší se rodinné starosti, problémy v práci apod. Pokud je řidič v opačné pozici a chce řešit důležité věci s větší psychickou zátěží, vybere si klidnější úsek v provozu nebo zastaví.⁷

Telefonování za jízdy nebo držení jiného hovorového zařízení je třetím nejčastějším přestupkem, který páchají řidiči vozidel hned za jízdou bez použití bezpečnostních pásů a překročení rychlosti v obci do 20 km/h a mimo obec do 30 km/h. Tento přestupek je mnohem nebezpečnější než jízda bez použití

⁷ Asociace center pro zdokonalovací výcvik řidičů ČR, [online] 2019, [cit. 2019-01-22]. Dostupné z WWW:<<http://www.jedusdobou.cz/2018/02/nevenovani-se-rizeni-fenomen-doby-riziko-telefonovani/>>

bezpečnostních a výše zmíněného překročení rychlosti v obci do 20 km/h a mimo obec do 30 km/h. V roce 2018 se na popisovaný přestupek zaměřil i BESIP, který prostřednictvím médií oslovil širokou veřejnost svojí reklamní kampaní v rámci tzv. „*BESIPek*“⁸.

Policie České republiky si začala uvědomovat, že je čím dál těžší tento přestupek řidiči prokázat. Velice malé procento řidičů se k přestupku přizná na místě, a to i z toho důvodu, že čím dál více osob znalých postupů správních orgánů nabízejí své služby na internetu k zastupování jako takzvaný obecní zmocněnec v řízení o přestupku před správním orgánem s odkazem, že jejich úspěšnost s vyviněním je v daném případě nadpoloviční. Další možností jsou nabídky některých pojišťoven, kdy se za určitý poplatek nechá připojistit proti pokutám, s tím, že zaručí zastupování v řízení o přestupku u správního orgánu. V případě, že se tedy řidič na místě nepřizná samotným policistům, je v rámci správního řízení postaveno tvrzení policisty proti tvrzení řidiče. V mnoha takových případech správní orgán věc ukončí s tím, že nemá dostatek podkladů a důkazů pro vydání rozhodnutí ve věci a s odkazem na zásadu „*In dubio pro reo*“, tedy v pochybnostech ve prospěch obviněného. Policie České republiky na tento narůstající nešvar ze strany řidičů zareagovala nákupem dalekohledů s fotoaparáty, viz obr. 2, což jim umožňuje zadokumentovat přestupkové jednání řidiče a tím tak pořídit správním orgánům nezpochybnitelný důkazní materiál.

⁸ *Besipky: Věnujte se řízení – Česká televize*, [online] © Česká televize 1996–2019, [cit. 2019-01-22]. Dostupné z WWW: <<https://www.ceskatelevize.cz/porady/10396155713-besipky/213563230400003-telefonovani-v-aute/>>

Obr. 2. dalekohled používaný PČR

zdroj: <https://www.leica-shop.cz/produkt/apo-televio-82-uhlove-pozorovanie-45/>

Další skupinou řidičů, jsou ti, kteří se na místě k přestupku přiznají a ve zkráceném příkazním řízení, známějším spíš pod názvem blokové řízení, uhradí pokutu, a už ani nevědí, že si právě nechali pravomocně připsat 2 trestné body do karty řidiče. Každoročně Policie České republiky zaznamená asi 50 000 těchto přestupků, jak už jsem jednou zmiňoval, ale vzhledem k pořízení sofistikovanějšího zařízení, které je již uvedeno v praxi lze očekávat, že číslo v následujících letech poroste.

Zkušenosti z praxe napovídají, že se tento přestupek nejčastěji objevuje u řidičů dodávek do 3,5 t, tedy u kurýrních služeb a zásobování⁹.

⁹ *Seznam.cz, a.s.* [online] Copyright © 1996–2019, [cit. 2019-01-22]. Dostupné z WWW: <<https://www.garaz.cz/clanek/za-jake-prestupky-dostavaji-ridici-body-nejcasteji-21000843?dop-ab-variant=6&seq-no=1&source=hp>>

4 Frekvence používání telefonu za jízdy, hodnocení telefonování za jízdy jako možné příčiny nehod, mezinárodní srovnání

V roce 2004 byl dokončen mezinárodní srovnávací projekt SARTRE 3 (Social Attitudes to Road Traffic Risk in Europe). Projektu se účastnilo 23 evropských zemí (Belgie, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Chorvatsko, Irsko, Itálie, Kypr, Maďarsko, Německo, Nizozemí, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko a Velká Británie¹⁰).

Průzkum navazoval na projekt z roku 1991 SARTRE 1, kdy tohoto projektu se zúčastnilo 15 zemí, a na projekt z roku 1996 SARTRE 2, kterého se zúčastnilo 19 zemí.

Dotazníkové šetření řidičské populace bylo rozhodující etapou projektu SARTRE 3, která proběhla v České republice v termínu 22. 11. – 12. 12. 2002.

Toto dotazníkové šetření proběhlo metodou kvótního výběru, kde rozhodujícími faktory byly věk, pohlaví, vzdělání, velikost a poloha sídla byl ze základního souboru (tedy populace aktivních řidičů, jejíž velikost byla asi 3 800 000 osob a demografické charakteristiky byly stanoveny na základě předchozích výzkumů agentury FOCUS) získán vzorek 1026 oslovených. Tento vzorek zodpověděl 55 otázek standardizovaného dotazníku. Rozhovory byly prováděny s využitím sítě školených tazatelů agentury FOCUS. Průměrná délka rozhovoru byla 31 minut.

Dotazování bylo zaměřeno na zodpovězení těchto otázek: jízdní výkony řidičů během uplynulého roku, zájem o problematiku dopravy a bezpečnosti, názory řidičů na možná opatření pro bezpečnost silničního provozu, názory řidičů na příčiny nehod, podrobně bylo zpracováno téma rychlosti, styl jízdy, používání bezpečnostních pásů, problematika alkoholu, dále názory na nové prvky vybavení automobilu, evropská harmonizace dopravního práva, názory na systém zjišťování

¹⁰ *Observatoř bezpečnosti silničního provozu* [online] 2007, [cit. 2019-01-24]. Dostupné z WWW: <<https://www.czrso.cz/clanek/postoje-k-telefonovani-za-jizdy/?id=1389>>

a trestání dopravních přestupků, bezpečnost v tunelech a používání mobilních telefonů za jízdy.

Od minulého výzkumu, kdy byli řidiči dotazováni na mobilní telefon jako na technickou novinku, kterou by bylo dobré mít ve vozidle, se telefonování během jízdy stalo běžným a nepříliš přínosným pro bezpečnost, což ostatně dokládají různé statistiky dopravních přestupků a dopravních nehod. Ve většině zemí bylo používání telefonu bez hand-free úpravy zakázáno a například třeba ve Francii je telefonování za jízdy zcela zakázáno. Data ukazují, do jaké míry je telefonování za jízdy rozšířeno.

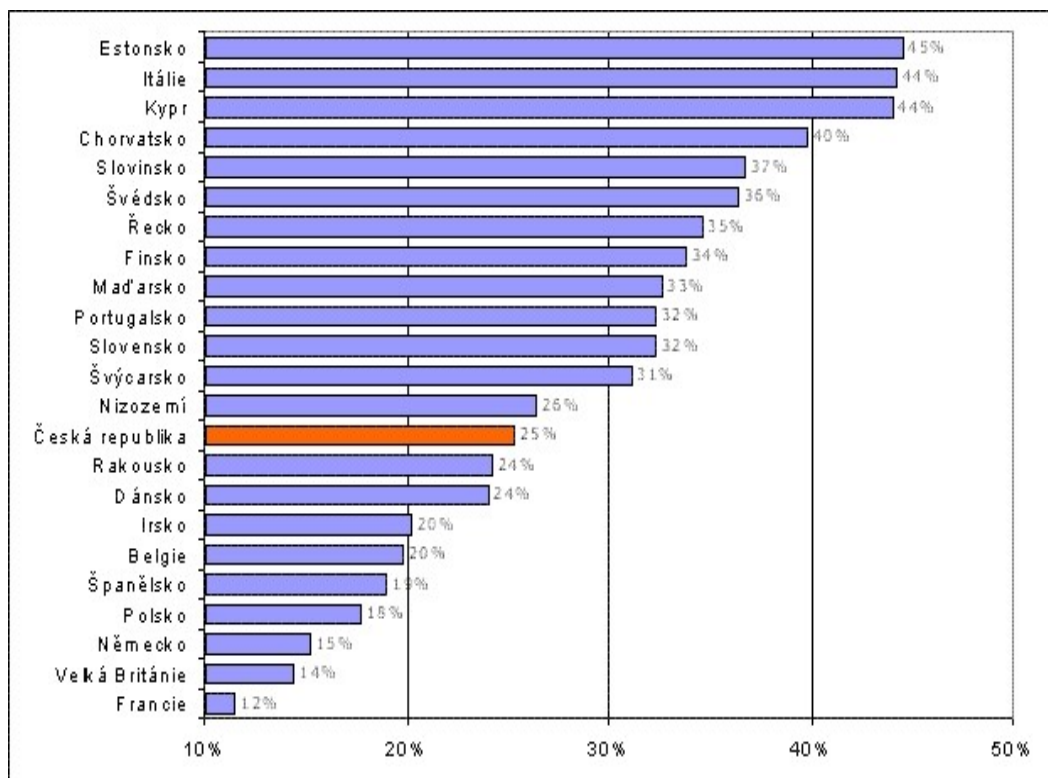
Čtvrtina českých řidičů odpověděla, že během jízdy obvykle telefonuje alespoň jednou, 37 % oslovených respondentů minimálně jednou za jízdy zpravidla přijímá hovor. Jak vyplynulo z jiné části výzkumu (viz postoje k motoristické problematice a názory na dopravně bezpečnostní politiku). Má-li mobilní telefon hand-free úpravu, telefonování za jízdy není mezi řidiči považováno za příliš nebezpečné. Pokud, ale postrádá hand-free sadu, považuje jeho používání 40 % řidičů za nebezpečné a za častou příčinu dopravní nehody.¹¹

Tabulka 1: Kolikrát denně zpravidla telefonujete (nebo přijímáte hovor) během řízení?

Zdroj: <https://www.czrso.cz/clanek/postoje-k-telefonovani-za-jizdy/?id=1389>

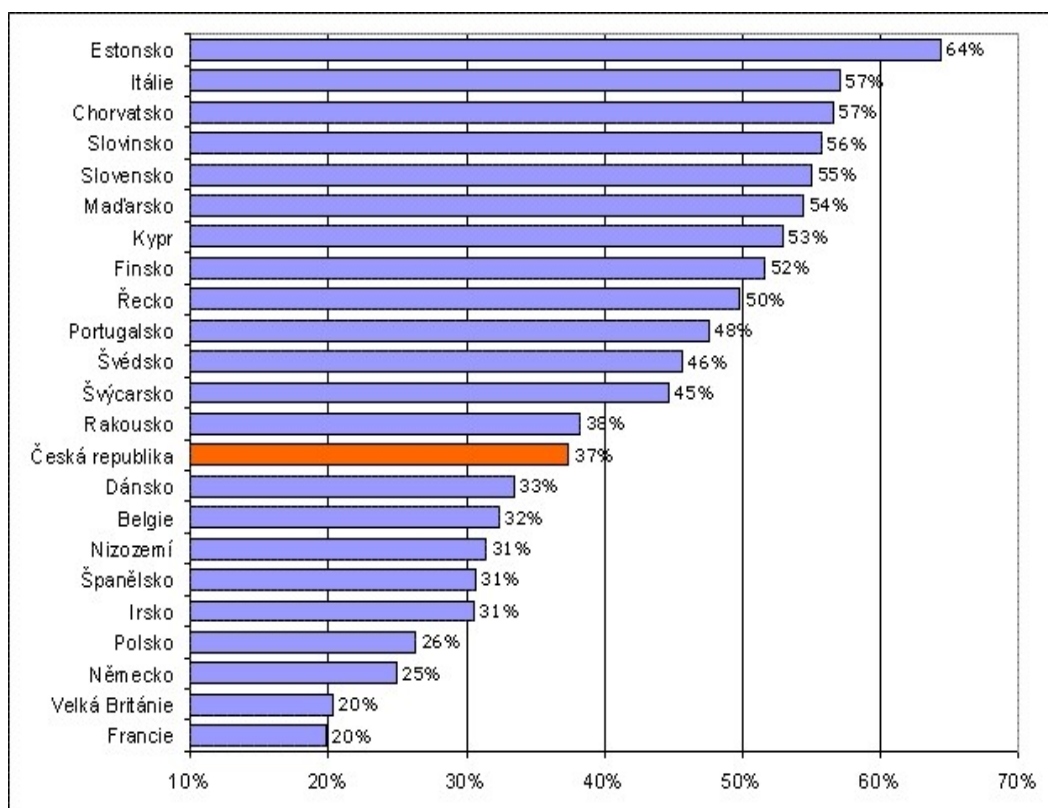
	0x	1x	2x-5x	6x-10x	Víc než 10x
Sám telefonuje	74,7 %	8,5 %	14,3 %	2,1 %	0,4 %
Přijímá hovor	62,6 %	13,7 %	20,2 %	2,5 %	1,0 %

¹¹ *Observatoř bezpečnosti silničního provozu* [online] 2007, [cit. 2019-01-24]. Dostupné z WWW: <<https://www.czrso.cz/clanek/postoje-k-telefonovani-za-jizdy/?id=1389>>

Graf 1: Podíl řidičů, kteří zpravidla během jízdy alespoň jednou telefonují (mezinárodní srovnání, v %)

Zdroj: <https://www.czrso.cz/clanek/postoje-k-telefonovani-za-jizdy/?id=1389>

Graf 2: Podíl řidičů, kteří zpravidla během jízdy přijímají alespoň jeden hovor (mezinárodní srovnání, v %)

Zdroj: <https://www.czrso.cz/clanek/postoje-k-telefonovani-za-jizdy/?id=1389>

5 Skutková podstata přestupku pro porušení ustanovení § 7 odst. 1, písm. c) zákona o silničním provozu

V této kapitole si rozebereme skutkovou podstatu přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1, písm. f) bod 1 zákona o silničním provozu, pro porušení ustanovení § 7 odst. 1, písm. c) cit. zákona, podle něhož: „Řidič nesmí při jízdě vozidlem držet v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení“¹².

Kromě obecných znaků, které jsou pro všechny přestupky stejné a vycházejí z definice přestupku, která zní, citují: „Přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin“¹³, se dovozují tyto obecné znaky přestupku: je jím jednání

- zavinění
- škodlivost pro společnost
- za přestupek výslovně označen v zákoně
- odpovědné osoby
- sankcionované
- není trestným činem

U přestupku dále posuzujeme:

1. Jednání což je:

- a) projev vůle člověka, tedy konkrétní jednání navenek. Jednání má dvě formy, a to:
 - konání (aktivní forma např. právě telefonování za jízdy),
 - opomenutí (pasivní forma např. opomene dát nemocnému léky a tím mu ublíží na zdraví),
- b) protiprávnost jednání (škodlivost),
- c) okolnosti vylučující protiprávnost což jsou:

¹² Česko. Zákon č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (tiskový zákon), § 7 odst. 1 písm. c). In *Sbírka zákonů, Česká republika 2000*, částka 98.

¹³ Česko. Zákon č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (tiskový zákon), § 5. In *Sbírka zákonů, Česká republika 2016*, částka 98

- nutná obrana,
- krajní nouze,
- svolení poškozeného,
- přípustné riziko,
- oprávněné použití zbraně

2. Dalším, v tomto případě povinným znakem přestupku je odpovědnost za zavinění, což je psychický vztah pachatele, který ho vedl ke spáchání přestupku. Má dvě složky

- vědění (intelektuální)
- vůle (něco chtít udělat a být s tím i srozuměn).

Z těchto složek se určuje forma zavinění, a to:

a) úmysl, který může být buď to

- přímý (pachatel chtěl svým jednáním...)
- nepřímý (pachatel věděl, že svým jednáním...)

b) nedbalost

- vědomá (pachatel věděl...ale bez přiměřených důvodů spoléhal, že takový následek nezpůsobí)
- nevědomá (pachatel nevěděl...ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl).

Při stanovení formy zavinění odpovědnosti za přestupek se vychází z definice zavinění podle ustanovení § 15 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Podle něhož cituji: „*K odpovědnosti fyzické osoby za přestupek se vyžaduje zavinění. Postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění.*“¹⁴

Skutková podstata přestupku kromě těchto obecných znaků dále stanoví znaky, které od sebe odlišují jednotlivé druhy přestupků. Těmto znakům říkáme typové znaky. Ty určují konkrétní skutky (přestupky).¹⁵

¹⁴ Česko. Zákon č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (tiskový zákon), § 15 odst. 1. In *Sbírka zákonů, Česká republika 2016*, částka 98.

¹⁵ ČERNÝ, Z. ŠLAUCH, V. *Přestupkové právo*, 15 vyd. Linde Praha, 2008. 352 s. ISBN 80-7201-702-7

Charakteristické skupiny znaků, které tvoří jednotlivé skutkové podstaty přestupků, jsou:

- a) objekt
- b) objektivní stránka
- c) subjekt
- d) subjektivní stránka.

Ad a) chrání určité společenské zájmy. Objekt může být:

- obecný – chrání se všechny zájmy společnosti
- druhový (skupinový) – určitý okruh společenských zájmů (např. veřejný pořádek, majetek atd.)
- individuální – konkrétní společenský zájem (např. veřejný činitel, policista atd.)

Ad b) objektivní stránka. Mezi znaky objektivní stránky patří:

- jednání
- následek
- příčinný vztah mezi jednáním a následkem.

Ad c) subjekt (osoba pachatele) přestupku. Pokud se jedná o fyzickou osobu, musí být starší 15 let a příčetná. V některých případech je okruh pachatelů omezen. Týká se např. řidiče vozidla hromadné přepravy osob, stavebníka atd. Tento omezený okruh pachatelů se nazývá speciálním subjektem.

Ad d) subjektivní stránkou je povinný znak, a to zavinění. Buď to nedbalost, nebo úmysl.¹⁶

6 Postup Policie České republiky v řízení o přestupku

6.1 Na místě uložením pokuty příkazem na místě

I. Obecně k příkazu na místě.

¹⁶ ČERVENÝ, Z. *Přestupkové právo*, vydání první. vyd. Institut pro místní správu Praha, Praha 2003

1. Právní úprava:

- ustanovení § 91 a § 92 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich,
- § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Správní řád“).

2. Charakteristika příkazu na místě

Příkaz na místě nahrazuje dosavadní blokové řízení (viz. ustanovení § 112 odst. 6 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.). Příkaz na místě je zvláštním typem rozhodnutí ve věci podle ustanovení § 67 odst. 1 správního řádu. Rozhodování příkazem na místě je zvláštním typem příkazního řízení. Příkaz na místě je zpravidla vydáván jako první úkon v řízení, což znamená, že řízení je zahájeno a současně skončeno vydáním příkazu na místě, respektive že podpisem příkazu na místě obviněným se příkaz na místě stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím. Příkaz na místě lze nicméně vydat i po oznámení zahájení řízení; v takovém případě pak vydáním příkazu na místě řízení končí.

II. „Domluva“ a řešení bagatelních případů se zaměřením na postup policistů.

Dle již zrušeného a neúčinného ustanovení § 84 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), doposud platilo, že přestupek šlo projednat uložením pokuty v blokovém řízení, jestliže byl spolehlivě zjištěn, nestačila domluva a obviněný z přestupku byl ochoten pokutu zaplatit. Podmínkou uložení pokuty v blokovém řízení byla tedy podle dosavadní právní úpravy skutečnost, že domluva nebyla vzhledem k závažnosti protiprávního jednání dostačující¹⁷.

Domluva představovala neformální způsob řešení přestupku. Zákon však neupravoval podrobněji procesní postup domluvy, domluva nebyla považována za sankci; věc tedy byla vyřízena neformálně bez vyslovení viny a souvisejících důsledků. Ačkoliv zákon o odpovědnosti za přestupky již domluvu nezmiňuje, **neznamená to, že by každé posouzení určitého jednání muselo nutně skončit formálním způsobem vyřízení ve smyslu zákona č. 250/2016 Sb.** Předně je třeba zdůraznit, že definice přestupku je založena na materiálně-formálním pojetí. K naplnění skutkové podstaty přestupku je tedy vedle naplnění formálních znaků

¹⁷ Česko. Zákon č. 200/1990 Sb. o přestupcích (tiskový zákon), § 84 odst. 1. In *Sbírka zákonů, Česká republika 1990*, částka 35.

třeba, aby jednání dosáhlo i určité intenzity společenské škodlivosti (viz ustanovení § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.).

Dále je třeba zdůraznit subsidiaritu správnětrestní represe, kdy nástroje přestupkového práva by měly nastupovat až v případech, že nelze věc řešit jiným způsobem. S přihlédnutím k výše uvedenému je **při posuzování jednání a rozhodování o něm třeba zajistit určitou míru racionalizace**; to platí především pro rozhodování policistů v terénu, kteří se setkávají s celou řadou jednání, které si na místě vyhodnocují z hlediska jejich správně-trestní relevance. Z hlediska nutnosti flexibilního a efektivního rozhodování v terénu je přitom nereálné, aby všechna tato vyhodnocení byla zakončena formálním úkonem a zákon s tím ani nepočítá.

Z uvedeného vyplývá, že i po nabytí účinnosti zákona o odpovědnosti za přestupky bude možné některé situace (zejména bagatelního porušení povinností) vyřešit bez formálního vedení řízení a bez učinění formálního úkonu ve smyslu zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, a to zejména v situaci, kdy skutek naplňuje formální znaky přestupku, avšak nedosahuje takové intenzity, aby bylo možno hovořit o společenské škodlivosti činu ve smyslu ustanovení § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

Řešení jednání „v terénu“

a) Jednání vykazuje všechny znaky přestupku.

Jsou-li naplněny všechny znaky přestupku, policista může rozhodnout příkazem na místě za splnění zákonných podmínek (ustanovení § 91 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich za přestupek a ustanovení § 150 odst. 5 správního řádu). V takovém případě tedy vydá **příkazový blok podle ustanovení § 92 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich za přestupek nebo uloží napomenutí ve formě příkazu v písemné formě.**

Nesouhlasí-li pachatel s projednáním přestupku příkazem na místě, **oznámí policista přestupek příslušnému správnímu orgánu.**

b) Jednání nevykazuje všechny znaky přestupku – absence materiálního znaku

V případě, že **jednání postrádá společenskou škodlivost**, tj. není naplněn materiální znak definice přestupku, jednání není přestupkem. Je-li absence společenské škodlivosti daného jednání zjevná, pak **policista, který jednání posuzuje v terénu, neučiní z hlediska zákona o odpovědnosti za přestupky**

žádný úkon. Podle okolností může k zajištění (obnovení) veřejného pořádku či bezpečnosti či za účelem preventivního působení využít faktických pokynů podle jiných zákonů. V ustanovení § 10 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, je stanoveno, že: „(1) V případě ohrožení nebo porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti, jehož odstranění spadá do úkolů policie, je policista ve službě nebo zaměstnanec policie v pracovní době povinen provést úkon v rámci své pravomoci (dále jen „úkon“) nebo přijmout jiné opatření, aby ohrožení nebo porušení odstranil.“¹⁸. Podle ustanovení § 114 cit. zákona „Každý je povinen bez zbytečného odkladu a bezplatně uposlechnout výzvy anebo pokynu nebo vyhovět žádosti policie nebo policisty; to neplatí, pokud tento zákon nebo jiný právní předpis stanoví jinak. Nelze-li účelu výzvy, pokynu nebo žádosti dosáhnout pro odpor osoby, je policista oprávněn tento odpor překonat.“¹⁹ Tímto způsobem lze s důrazem na prevenci protiprávního jednání předcházet páčání přestupků, respektive eskalaci jednání, které vykazuje některé znaky přestupku, ale dosud nedosáhlo dostatečné intenzity, aby bylo jako přestupek projednáno.

Příkladem takového jednání může být:

- *přecházení silnice mimo vyznačený přechod pro chodce na viditelné komunikaci v době mimo dopravní špičku*

- *vyostřená hádka osob na veřejnosti, která by při eskalaci konfliktu mohla vyústit v naplnění skutkové podstaty některého přestupku*

- *pasivní žebrání bez obtěžování osob v okolí*

Od výše popsaného postupu je třeba odlišit postup podle ustanovení § 74 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, kdy má orgán Policie České republiky nebo Vojenské policie povinnost provádět tzv. předšetřování vybraných přestupků, přičemž při tomto postupu má možnost kromě předání věci příslušnému orgánu věc odložit, není-li dáno podezření z přestupku nebo nelze-li přestupek projednat.

Odložení věci se však nepředpokládá „v terénu“.

Odložení věci je vázáno zejména na případy, kdy je přestupek řešen na základě oznámení o přestupku. To vyplývá i ze srovnání s ustanovením § 76 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, který upravuje odložení věci správním

¹⁸ Česko. Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky (tiskový zákon), § 84 odst. 1. In *Sbirka zákonů, Česká republika 2008*, částka 91.

¹⁹ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky*, 1. vyd. V Praze: C. H. Beck, 2009. 458 s. ISBN: 978-80-7400-142-0.

orgánem – ani toto ustanovení totiž neobsahuje samostatný odkládací důvod spočívající v tom, že skutek není přestupkem (na rozdíl od ustanovení § 86 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, upravujícího zastavení řízení). Lze se tedy domnívat, že odložit věc z důvodu absence materiálního znaku, tj. společenské škodlivosti, přichází v úvahu před zahájením řízení zejména v případě, kdy bylo učiněno oznámení o přestupku (viz zejména ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) i k) zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich); jinak není třeba činit formální úkon ve smyslu zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

Shrnutí

Policista v terénu postupuje jedním z následujících způsobů:

- 1) policista neučiní žádný úkon podle zákona o odpovědnosti za přestupky;** situaci případně vyřeší faktickými pokyny podle zákona o Policii České republiky, respektive zákona o obecní policii – čin nedosahuje takové míry společenské škodlivosti, aby se jednalo o přestupek,
- 2) policista uloží správní trest napomenutí** ve formě zjednodušeného rozhodnutí v písemné formě – čin naplňuje všechny znaky přestupku, avšak uložení pokuty by bylo nepřiměřeně přísné,
- 3) policista uloží pokutu** a obviněnému vydá příkazový blok – čin naplňuje všechny znaky přestupku a uložení správního trestu napomenutí by nebylo dostatečné pro jeho potrestání,
- 4) policista oznámí spáchání přestupku příslušnému správnímu orgánu** – čin vykazuje znaky přestupku, ale osoba nesouhlasí s projednáním přestupku příkazem na místě.²⁰

Příslušník Policie ČR může přestupek spáchaný podle ustanovení § 125c odst. 1, písm. f) bod 1 zákona o silničním provozu, pro porušení ustanovení § 7 odst. 1, písm. c) cit. zákona, podle něhož: „*Řidič nesmí při jízdě vozidlem držet v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení*“²¹ vyřešit na místě uložením sankce, a to pokuty příkazem na místě a vydáním bloku na pokutu na místě zaplacenou viz obr. 2 nebo vydáním bloku

²⁰ Ministerstvo vnitra ČR, metodické doporučení – příkaz na místě a některé související otázky, Odbor legislativy a koordinace předpisů Č. j.: MV- 70738-6/LG-2017, ze dne 23. června 2017. [online] 2018, [cit. 2018-12-30]. Dostupné z WWW: <www.mvcr.cz/.../metodicke-doporuceni-prikaz-na-miste-a-nektere-souvisejici-otazky.aspx/>

²¹ Česko. Zákon č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (tiskový zákon), § 7 odst. 1 písm. c). In *Sbírka zákonů, Česká republika 2000*, částka 98.

na pokutu na místě nezaplacenou viz obr. 3 podle ustanovení § 125c odst. 7 písm. b) zákona o silničním provozu ve výši 1000 Kč, - za podmínky:

- že souhlasí se zjištěným stavem věci,
- s právní kvalifikací skutku,
- s uložením pokuty a její výší
- a s vydáním bloku na pokutu na místě zaplacenou nebo nezaplacenou.

Na základě uloženého příkazu na místě vydáním příkazového bloku odesílá policista hlášení o uložení sankce do registru řidičů podle trvalého pobytu řidiče, kde mu budou zapsány 2 trestné body do karty řidiče, viz tabulka 1.

Za uvedený přestupek dle ustanovení § 125c odst. 9 zákona o silničním provozu nelze uložit napomenutí. Od uložení správního trestu podle odstavců 5 a 6 nelze v rozhodnutí o přestupku upustit.²²

Jenom pro srovnání se sousední Slovenskou republikou může policista pro porušení ustanovení § 4 odst. 2 písm. m) zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podle kterého citují: „*počas vedenia vozidla používať telefónny prístroj okrem telefonovania s použitím systému "voľné ruky" alebo vykonávať inú obdobnú činnosť, ktorá nesúvisí s vedením vozidla...*“²³ uložit podle vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 9/2009 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov a Sadzobníku pokút ukladaných v blokovanom konaní za priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, spáchané porušením zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov blokovanou pokutou 50 euro.

²² Česko. Zákon č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (tiskový zákon), § 125c odst. 9. In *Sbírka zákonů, Česká republika 2000*, částka 98

²³ Slovensko. Zákon č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov (tiskový zákon). In *Sbírka zákonů, Slovenská republika 2009*, částka 4.

přestupek	Správní trest pokuta	zákaz činnosti	příkaz na místě	body	zadržení ŘP
Držení telefonu nebo jiného hovorového nebo záznamového zařízení při řízení § 125c odst. 1 písm. f) bod 1.	1 500 – 2 000	Ne	do 1 000	2	Ne

Tabulka 1. bodové hodnocení přestupku. Zdroj: vlastní

BLOK NA POKUTU NA MÍSTĚ ZAPLACENOU Číslo bloku: **C 0848921**

1. Jméno, příjmení 2. Datum narození

3. Adresa místa trvalého pobytu

4. Totožnost ověřena

5. Popis skutku – čas, místo, způsob spáchání.....
.....
.....

6. Pokuta uložena za přestupek podle § zák. č. Sb., ve znění p.p.

7. Forma zavinění: **úmysl / nedbalost** (nehodící se škrtněte)

8. Celková výše uložené pokuty Kč, slovy Kč
Platí jako stvrzenka o zaplacení pokuty.

Podpisem obviněného se příkazový blok stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím.

9. V dne 20

10. Označení správního orgánu, jméno a příjmení, funkce nebo služební číslo či identifikační číslo oprávněné úřední osoby a její podpis
.....

11. Souhlasím s projednáním přestupku v příkazním řízení na místě, potvrzuji, že údaje uvedené na všech částech bloku souhlasí, a potvrzuji převzetí části B bloku, dne 20

otisk
úředního
razítka

podpis obviněného

Část A bloku - Série AC / 2017

Obr. 3. blok na pokutu na místě zaplacenou. Zdroj: vlastní

BLOK NA POKUTU NA MÍSTĚ NEZAPLACENOU Číslo bloku: **B 0848641**

1. Jméno, příjmení 2. Datum narození

3. Adresa místa trvalého pobytu

4. Totožnost ověřena

5. Popis skutku – čas, místo, způsob spáchání.....
.....
.....

6. Pokuta uložena za přešupek podle § zák. č. Sb., ve znění p.p.

7. Forma zavinění: **úmysl / nedbalost** (nehodící se škrtněte)

8. Celková výše uložené pokuty Kč, slovy Kč

Podpisem obviněného se příkazový blok stává pravomocným rozhodnutím.

9. Timto blokem uloženu pokutu jstě povinen zaplatit nejděle do 15 dnů ode dne následujícího po dni, kdy Vám byla uložena.
Uloženu pokutu zaplatte ve lhůtě splatnosti na účet uvedený na složenke nebo na místě
Při placení pokuty v hotovosti předložte k nahlédnutí tento blok. Po zaplacení pokuty obdržíte na zaplacenou částku stvrzenku.
Nezaplatíte-li pokutu v uvedené lhůtě uvedeným způsobem, příkazový blok se stane vykonatelným rozhodnutím a pokuta bude vymáhána.

10. V dne 20

11. Označení správního orgánu, jméno a příjmení, funkce nebo služební číslo či identifikační číslo oprávněné úřední osoby a její podpis

12. Souhlasím s projednáním přešupku v příkazním řízení na místě, potvrzuji, že údaje uvedené na všech částech bloku souhlasí, a potvrzuji převzetí části B bloku, dne 20 podpis obviněného

otisk úředního razítka

Číslo A bloku - Série AB / 2017

Obr. 4. blok na pokutu na místě nezaplacenou. Zdroj: vlastní

6.2 Nesouhlas se zjištěným stavem věci – oznámení přešupku

Jestliže řidič nesouhlasí s výše uvedenými podmínkami, je příslušník Policie ČR povinen podezření z přešupku oznámit místně příslušnému správnímu orgánu k projednání. Policista učiní nezbytná šetření ke zjištění osoby podezřelé ze spáchání přešupku a k zajištění důkazních prostředků nezbytných pro pozdější dokazování před správním orgánem, nasvědčují-li okolnosti tomu, že byl spáchán přešupek.

Důkazním materiálem pro správní orgán se myslí:

- videozáznam
- zvukový záznam
- snímky pořízené z místa kontroly,
a další takzvaný pomocný materiál, což může být např.:
- podrobný úřední záznam hlídky
- oznámení o přešupku sepsaného s řidičem na místě kontroly.

Kompletně zpracovaný spisový materiál odesílá správnímu orgánu k projednání. Tomto prvotním šetření většinou policisté velice podceňují a veškeré následné dokazování přenechávají správnímu orgánu. Sepsané úřední záznamy jsou strohé, nic nevyprávějící. Úřední záznam by měl být velice podrobný, a měl by zachycovat podstatné věci, a to v jaké ruce řidič držel telefonní přístroj, popřípadě jakou měl barvu a kde se v době kontroly nacházel. Ve většině případů řidič před zastavením hlídkou Policie ČR narychlo odkládá telefon, většinou na místo spolujezdce.

Kvalitně sepsaný úřední záznam později může policistům posloužit jako podklad v případě předvolání ke svědecké výpovědi před správním orgánem, u kterého samozřejmě může být přítomen obviněný se svým zástupcem. V některých případech může být lhůta mezi oznámením přestupku a předvoláním ke svědecké výpovědi i tři měsíce. Policista, který tráví většinu času v přímém výkonu, jehož náplní práce je odhalování a vyřizování přestupků v dopravě, veřejného pořádku nebo zpracovávání nápadu trestné činnosti může nastat situace, že si již konkrétní případ nevybaví, nebo vybaví, ale zcela mlhavě a na podstatné věci zapomene.

Dalšího nešvaru, kterého by se měl policista dle mého názoru vyvarovat, je diskuze s přestupcem. Ve většině případech to dopadne tak, že dojde k ostřejší výměně názorů a policista z postavení vrchnostenského se uchýlí třeba k důkladné kontrole vozidla s cílem, najít další přestupkové jednání řidiče nebo provozovatele vozidla. Takto provedená následná kontrola, která je sekundárním jednáním policistů může nakonec celé další řízení o přestupku zcela zhatit.

K takto popisovanému případu je přílehlavý rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 102/2010–86 ze dne 22. července 2011, podle něhož, cituji: „*Postih stěžovatele za přestupek je opřen o výpovědi policistů. V rozsudku ze dne 17. 6. 2011, č. j. 7 As 83/2010–63, dostupném na www.nssoud.cz, který se týkal skutkově i právně obdobného případu, Nejvyšší správní soud zdůraznil, že „pomineme-li speciální důvody pochyb o nestrannosti jako např. rodinně-právní, kamarádský či jiný užší vztah policisty k účastníkům soudního či správního řízení nebo jiným osobám majícím zájem na jeho výsledku (tyto nevyšly najevo a nejsou ani tvrzeny),“*

lze policistu považovat za nestranného svědka tehdy, není-li žádným způsobem motivován, ať již negativně či pozitivně, aby jeho svědectví vedlo k určitému výsledku daného řízení. To např. znamená, že pochybnost o nestrannosti policisty jako svědka může vzniknout tehdy, je-li policista hodnocen, a to přímo nebo nepřímo, skrytě či oficiálně, podle toho, s jakou úspěšností se mu daří dosahovat postihu jednotlivců za přestupky nebo jiná protiprávní jednání. Je-li tedy chválen či odměňován v případě, že se mu daří zjistit a odhalit vysoký či nadprůměrný počet přestupků, anebo je naopak kritizován či penalizován, nedařilo se mu to. To pak je důvod ke zkoumání věrohodnosti, pravdivosti a přesvědčivosti jeho svědecké výpovědi.

Nejvyšší správní soud v žádném případě nemá za to, že uvedené pozitivní či negativní motivační důvody nutně vedou v masovém měřítku k tomu, že policisté jako svědci vypovídají vědomě nepravdu. Pouze upozorňuje, že mohou vést v některých případech k takovému jednání a v jiných případech mohou vyvolat v policistovi subjektivní přesvědčení, že určité skutečnosti viděl, ač se nestaly, anebo naopak neviděl, ač se staly (...) Ze svědeckých výpovědí, zejména v těch částech, v nichž se shodují s tvrzeními stěžovatele, však vyplývá významná pochybnost, zda je lze považovat za nezaujaté svědky. Při kontrole stěžovatele v souvislosti s údajným telefonováním za jízdy totiž oba policisté projeví velmi neobvyklou horlivost a důkladnost, aniž by pro to vzhledem k okolnostem vyvstaly jakékoli zvláštní důvody. Stěžovatel i oba policisté shodně uvádějí, že stěžovatel byl podroben nejen kontrole dokladů a testu, zda není pod vlivem alkoholu, ale byl kontrolován technický stav vozidla a povinná výbava...Z obsahu správního spisu přitom není patrné, že při kontrole vyvstal důvod k podezření, že by některé z kontrolovaných prvků vozidla či jeho povinné výbavy nesplňovaly předepsané náležitosti. Kontrolu provedenou policisty tedy nutno považovat za namátkovou, neopřenu o konkrétní podezření z porušení předpisů, a přitom nanejvýš rozsáhlou a důkladnou. Zejména kontrolu rezervy spojenou s nutností ji odmontovat lze vzhledem k absenci podezření, že s rezervou není něco v pořádku, považovat za šikanu stěžovatele.²⁴

I v mém projednávaném případě byla u obviněného provedena kontrola povinné výbavy vozidla, přičemž policisté potvrdili, že k tomu nebyl dán žádný

²⁴ viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2011, čj. 7 As 102/2010-86, www.nssoud.cz

zvláštní důvod, a ani např. neprobíhala celostátní dopravní ani pátrací akce, v rámci, níž by se Policie ČR zaměřila právě na kontrolu povinné výbavy vozidel. Vždy však záleží na policistech, aby i v případě, že se setkají s arogantním řidičem, byli při výkonu služby natolik nestranní, objektivní a chladnokrevní, že svých kontrolních oprávnění budou užívat jen a pouze k naplnění vlastního smyslu a účelu kontroly, tedy k ujištění se, zejména v případě podezření či pochybností, že řidič i jeho vozidlo jsou způsobilí k tomu, aby se účastnili silničního provozu. Kontrolních oprávnění tak rozhodně nesmějí zneužívat k odplatě nebo jakémusi „umravňování“ řidiče či k nátlaku na něho, např. za účelem toho, aby raději souhlasil s projednáním přestupku v blokovém řízení.

7 Postup správního orgánu v řízení o přestupku

7.1 Správní řízení

Současná právní úprava řízení o přestupcích v dopravě je upravena v zákoně o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a v zákoně č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Tam, kde speciální procesní úprava chybí, se teprve subsidiárně využijí příslušná ustanovení správního řádu.²⁵

Správní řád je zákonnou úpravou pouze, a především takzvaného správního řízení ve smyslu zákonné definice, tedy postupu, kdy na konci řízení je vydání rozhodnutí ve věci, jímž se v určité věci zakládají, mění nebo ruší práva anebo povinnosti jmenovitě určené osoby nebo jímž se v určité věci prohlašuje, že taková osoba práva nebo povinnosti má nebo nemá. Správní řád, je jako určitý obecný kodex činností, který používá obecné označení „postupy“ správních orgánů.

Správním řízením můžeme být buď klasické správní řízení, tedy tak, jak jej definuje správní řád, nebo takzvané zkrácené řízení, které je podobné jako projednání přestupku na místě uložením pokuty v příkazním řízení. Obecně řečeno, každý přestupek lze projednat ve zkrácené formě správního řízení. Takto se projednávají pouze méně závažné věci se souhlasem obviněného. V ostatních případech jde o klasické správní řízení, kdy jde buď o věc po právní stránce

²⁵ PRŮCHA, P. *Správní právo-obecná část*. 8. vyd. Brno: MU, 2012. ISBN 978-80-210-4276-6

složitější nebo po skutkové stránce závažnější, nebo o to požádá osoba podezřelá z přestupku, neboť takzvané blokové řízení se povinně konat nemusí. Rozdíl proti zkrácené formě správního řízení (uložením pokuty příkazem na místě, příkazní) je ten, že klasické správní řízení je více formalizováno. Podezřelý je předvolán, předvolání mu je doručeno do vlastních rukou nebo do datové schránky (správní orgán je povinen tuto věc zkoumat), neboť by mohlo dojít k procesnímu pochybení. Následuje v širší míře dokazování, vyhotovuje se písemné rozhodnutí a je možno se odvolat. Vzhledem k tomu, že jde o intenzivnější činnost správního orgánu, je ten, kdo je uznán vinným z přestupku, povinen uhradit náklady řízení (1000 Kč). Naproti tomu, v takzvané zkrácené formě projednání se žádný z výše uvedených institutů neuplatňuje.

V případě, že správní orgán vyřídil věc vydáním rozhodnutí ve věci je obviněný v závěru rozhodnutí poučen o tom, že proti tomuto rozhodnutí se může ve lhůtě 15 dnů od doručení rozhodnutí odvolat.

V případě odvolání obviněného zašle správní orgán kompletní spisovou dokumentaci se svým stanoviskem nadřízenému správnímu orgánu (odvolacímu orgánu) k posouzení a rozhodnutí. Nadřízený správní orgán musí po zhodnocení a prostudování celé spisové dokumentace ve lhůtě 30, 60 nebo ve výjimečné situaci do 90 dnů od předání spisové dokumentace rozhodnout.

Proti rozhodnutí odvolacího správního orgánu se podle ustanovení § 91 odst. 1 správního řádu nelze odvolat. Rozhodnutí tím pádem nabývá právní moci dnem doručení rozhodnutí řízení. Proti rozhodnutí se sice nelze odvolat, ale lze proti němu podat dle ustanovení § 72 zákona č. 150/2002 Sb., správního řádu soudního ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád soudní“) ve lhůtě dvou měsíců žalobu. Proti rozhodnutí Krajského soudu lze ještě podat dle ustanovení § 103 odst. 1 správního řádu soudního ve lhůtě dvou týdnů kasační stížnost Nejvyššímu správnímu soudu²⁶.

²⁶ Česko. Zákon č. 150/2002 Sb. soudní řád správní (tiskový zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika 2000*, částka 61

7.2 Postup správního orgánu při projednání přestupku

Orgán policie nevyřeší s podezřelým přestupek na místě, a to buď z důvodu, že podezřelý nesouhlasí se zjištěným stavem věci, nesouhlasí s právní kvalifikací skutku, nebo s uložením pokuty a její výší a s vydáním příkazového bloku. Policista s podezřelým sepíše na místě oznámení o přestupku a společně s úředním záznamem zašle buď to v papírové podobě, nebo datovou schránkou místně příslušnému správnímu úřad k projednání.

Správní orgán po přijetí oznámení o spáchání přestupku předvolá podezřelého k podání vysvětlení. Písemnost, a to předvolání k podání vysvětlení se doručuje do vlastních rukou na obálku s modrým nebo červeným pruhem s dodejkou prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb nebo prostřednictvím veřejné datové sítě takzvanou datovou zprávou do datové schránky. Doručování se řídí ustanoveními § 19–26 správního řádu.

Doručením předvolání, což v tomto případě se jedná o první úkon správního orgánu vůči podezřelému, se z podezřelého stává obviněný.

V případě, že obviněný spolupracuje a dostaví se v termínu k podání vysvětlení, správní orgán sepíše s obviněným záznam o podání vysvětlení, ve kterém uvede, zda obviněný s přestupkem souhlasí či nikoliv.

Pokud obviněný s přestupkem souhlasí, uloží správní orgán obviněnému blokovou pokutu příkazem na místě vydáním příkazového bloku ve výši do 1 000 Kč.

Pokud obviněný s přestupkem nesouhlasí, zahájí správní orgán správní řízení a zároveň předvolává zasahující policisty ke svědecké výpovědi. Obviněnému oznámí pokračování v řízení s tím, že předvolává obviněného k ústnímu jednání a upozorní obviněného, že v nařízeném termínu ústního jednání budou zároveň vyslechnuti zasahující policisté jako svědci. Obviněný může zasahujícím policistům klást doplňující otázky, předkládat důkazy pro svoji obhajobu a vyjádřit se k věci. Dále má obviněný právo se nechat v řízení před správním orgánem zastupovat.

Nakonec ústního jednání správní orgán seznámí obviněného se všemi podklady pro vydání rozhodnutí s možností se k nim vyjádřit.

Správní orgán posléze vyhotoví rozhodnutí ve věci. Rozhodnutí obsahuje výrokovou část, odůvodnění a poučení účastníků.

Ve výrokové části se uvede řešení otázky, která je předmětem řízení, právní ustanovení, podle nichž bylo rozhodováno, a označení účastníků podle ustanovení § 27 odst. 1 správního řádu. Účastníci, kteří jsou fyzickými osobami, se označují údaji umožňujícími jejich identifikaci (podle ustanovení § 18 odst. 2 cit. zákona); účastníci, kteří jsou právnickými osobami, se označují názvem a sídlem. Ve výrokové části se uvede lhůta ke splnění ukládané povinnosti, popřípadě též jiné údaje potřebné k jejímu řádnému splnění a výrok o vyloučení odkladného účinku odvolání (dle ustanovení § 85 odst. 2 správního řádu). Výroková část rozhodnutí může obsahovat jeden nebo více výroků; výrok může obsahovat vedlejší ustanovení²⁷.

V odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. V případě, že podkladem rozhodnutí jsou písemnosti a záznamy, které jsou za podmínek v ustanovení § 17 odst. 3 správního řádu uchovávány odděleně mimo spis, v odůvodnění rozhodnutí se na tyto podklady odkáže takovým způsobem, aby nebyl zmařen účel jejich utajení; není-li to možné, uvedou se v odůvodnění rozhodnutí pouze v obecné rovině skutečnosti, které z těchto podkladů vyplývají.

Odůvodnění rozhodnutí není třeba, jestliže správní orgán prvního stupně všem účastníkům v plném rozsahu vyhoví.

V poučení se uvede, zda je možné proti rozhodnutí podat odvolání, v jaké lhůtě je možno tak učinit, od kterého dne se tato lhůta počítá, který správní orgán o odvolání rozhoduje a u kterého správního orgánu se odvolání podává.

Pokud odvolání nemá odkladný účinek, musí být tato skutečnost v poučení uvedena.

Dále se v písemném vyhotovení rozhodnutí uvede označení "rozhodnutí" nebo jiné označení stanovené zákonem. Písemné vyhotovení rozhodnutí dále musí obsahovat označení správního orgánu, který rozhodnutí vydal, číslo jednací, datum

²⁷ HENDRYCH, D. a kolektiv. *Správní právo, obecná část*, C. H. Beck, Praha 2009. ISBN 978-80-7400-049-2

vyhotovení, otisk úředního razítka, jméno, příjmení, funkci nebo služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby. Podpis oprávněné úřední osoby je na stejnopisu možno nahradit doložkou "vlastní rukou" nebo zkratkou "v. r." u příjmení oprávněné úřední osoby a doložkou "Za správnost vyhotovení:" s uvedením jména, příjmení a podpisu úřední osoby, která odpovídá za písemné vyhotovení rozhodnutí.

V písemném vyhotovení rozhodnutí se uvedou jména a příjmení všech účastníků.

Pokud se má rozhodnutí doručit elektronicky, vyhotoví úřední osoba, která za písemné vyhotovení rozhodnutí odpovídá, jeho elektronickou verzi.

Na požádání účastníka správní orgán vydá stejnopis písemného vyhotovení rozhodnutí. Na požádání účastníka lze též vydat pouze stejnopis výroku.²⁸ V případě uznání viny vydáním rozhodnutí se uloží obviněnému náhrada nákladů řízení podle ustanovení § 79 správního řádu a u příkazu dle ustanovení § 150 cit. zákona.

Dalším způsobem může správní orgán na základě oznámení přestupku od Policie České republiky vyhotovit „Příkaz“, ve kterém uzná podezřelého vinným z přestupku. Příkaz je zkrácenou formou rozhodnutí, na který zákon nepožaduje takové nároky jako na samotné rozhodnutí. Příkaz může správní orgán vydat, považuje-li skutkové zjištění za dostatečné. Vydání příkazu může být prvním úkonem v řízení. Doručením příkazu bylo zahájeno správním orgánem správní řízení a z podezřelého se stává obviněný. Příkazem lze uložit pokutu 1 500 – 2 500 Kč.

Proti příkazu může ten, jemuž se povinnost ukládá, podat odpor ve lhůtě 8 dnů ode dne oznámení příkazu. Podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje.²⁹ Dále se pokračuje v řízení, jak je popsáno v části 6.2.

Jestliže obviněný v zákonem stanovené lhůtě nepodá proti příkazu odpor, ten nabývá účinků právní moci a po 30 dnech nabývá účinků vykonatelnosti. Oba tyto účinky správní orgán poznamená na příkaz.

²⁸ VEDRAL, E. *Správní řád. Komentář*, vyd. Bova Polygon, 2012. ISBN 978-80-7273-166

²⁹ PRŮCHA, P. *Správní řád s poznámkami a judikaturou*. 3 vyd. Leges, 2017. 520 s. ISBN: 978-80-7502-202-8

Proti rozhodnutí správního orgánu může obviněný podat odvolání. Odvolací lhůta činí 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak. Odvolání lze podat teprve poté, co bylo rozhodnutí vydáno. Bylo-li odvolání podáno před oznámením rozhodnutí odvolateli, platí, že bylo podáno v první den odvolací lhůty. Odvolání se podává u správního orgánu, který rozhodnutí vydal. Následně Správní orgán ve lhůtě do 30 dnů zašle spisový materiál se svým stanoviskem k odvolacímu orgánu.

7.3 Postup odvolacího orgánu

Jestliže odvolací správní orgán dojde k závěru, že napadené rozhodnutí je v rozporu s právními předpisy nebo že je nesprávné, napadené rozhodnutí nebo jeho část zruší a řízení zastaví, napadené rozhodnutí nebo jeho část zruší a věc vrátí k novému projednání správnímu orgánu, který rozhodnutí vydal; v odůvodnění tohoto rozhodnutí vysloví odvolací správní orgán právní názor, jímž je správní orgán, který napadené rozhodnutí vydal, při novém projednání věci vázán; proti novému rozhodnutí lze podat odvolání, anebo napadené rozhodnutí nebo jeho část změnit. Změnu nelze provést, pokud by tím některému z účastníků, jemuž je ukládána povinnost, hrozila újma z důvodu ztráty možnosti odvolat se. Podle ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu se postupuje, pouze pokud jde o podklady rozhodnutí nově pořízené odvolacím správním orgánem; je-li to zapotřebí k odstranění vad odůvodnění, změnit odvolací správní orgán rozhodnutí v části odůvodnění; odvolací správní orgán nemůže svým rozhodnutím změnit rozhodnutí orgánu územního samosprávného celku vydané v samostatné působnosti.

Jestliže odvolací správní orgán zjistí, že nastala skutečnost, která odůvodňuje zastavení řízení, bez dalšího zruší napadené rozhodnutí a řízení zastaví, ledaže jiné rozhodnutí o odvolání může mít význam pro náhradu škody nebo pro právní nástupce účastníků.

Neshledá-li odvolací správní orgán žádnou vadu ve správním řízení, odvolání zamítne a napadené rozhodnutí potvrdí. Jestliže odvolací správní orgán změnit nebo zruší napadené rozhodnutí jen zčásti, ve zbytku je potvrdí.

Rozhodnutí v odvolacím řízení vydá odvolací správní orgán ve lhůtách stanovených v ustanovení § 71 správního řádu. Lhůta počíná běžet dnem předání

spisu odvolacímu správnímu orgánu k rozhodnutí. Proti rozhodnutí odvolacího správního orgánu se nelze dále odvolat. Rozhodnutí odvolacího správního orgánu je v právní moci, jestliže bylo oznámeno všem odvolatelům a účastníkům řízení.³⁰

Proti odvolání je přípustná pouze žaloba ke Krajskému soudu, a to ve lhůtě dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího orgánu.

7.4 Řádné a mimořádné opravné prostředky

Opravný prostředek je správní úkon účastníka správního řízení, které směřuje proti konkrétnímu dle jeho názoru nesprávnému rozhodnutí vydanému orgánem, který v daném řízení rozhoduje, a jehož smyslem je docílit opravy tohoto rozhodnutí dle představ účastníka. O opravném prostředku nejčastěji rozhoduje orgán nadřízený orgánu, který rozhodnutí vydal.

Opravné prostředky se dělí na řádné a mimořádné. Řádnými se nazývají ty, kterými se napadá nepravomocné rozhodnutí, mimořádnými se nazývají ty, kterými se napadá pravomocné rozhodnutí. Řádné opravné prostředky úzce souvisí s takzvaným dvojstupňovým řízením. Rozhodnutí je definitivní, teprve pokud se na něm shodl podřízený a nadřízený orgán, nebo pokud se účastníci spokojili již s rozhodnutím v první instanci.

Řádnými opravnými prostředky při projednávání dopravního přestupku jsou:

- **odvolání** – odvoláním lze napadnout jakékoliv rozhodnutí správního orgánu, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak; odvolání také nemůže podat účastník, který se práva na podání odvolání vzdal. Napadnout lze celou výrokovou část, jednotlivý výrok nebo jeho vedlejší ustanovení, nikoliv však pouze odůvodnění. Odvolací lhůta činí 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak,
- **odpor** – proti povinnosti uložené formou písemného příkazu může podat ten, jemuž se povinnost ukládá, odpor. Lhůta pro podání odporu je osm dnů ode dne oznámení příkazu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje.

³⁰ Česko. Zákon č. 500/2004 Sb. správní řád (tiskový zákon). In *Sbirka zákonů, Česká republika 2004*, částka 174.

Mimořádnými opravnými prostředky při projednávání dopravního přestupku jsou:

- **obnova řízení** – vyšly najevo dříve neznámé skutečnosti nebo důkazy, které existovaly v době původního řízení a které účastník, jemuž jsou ku prospěchu, nemohl v původním řízení uplatnit, anebo se provedené důkazy ukázaly nepravdivými, nebo zrušeno či změněno rozhodnutí, které bylo podkladem rozhodnutí vydaného v řízení, které má být obnoveno. Obnova z prvních dvou důvodů je možná na návrh účastníka ve lhůtě 3 měsíců ode dne, kdy se o důvodu obnovy řízení dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne právní moci rozhodnutí. O obnově řízení rozhoduje správní orgán, který rozhodl v posledním stupni. Rozhodnutí má suspenzivní (odkladný) účinek, pokud ještě nebylo původní rozhodnutí vykonáno. Proti rozhodnutí o obnově řízení je možno použít odvolání. Případně obnovené řízení tvoří jeden celek s původním řízením a je jeho pokračováním.
- **Přezkumné řízení** – jde o přezkum pravomocných rozhodnutí v případech, kdy je pochybnost o souladu napadeného rozhodnutí s právními předpisy. Jistá protiprávnost aktu. Řízení se zahajuje pouze ex offio a nařizuje ho správní orgán nadřízený orgánu, který napadené rozhodnutí vydal.

Pro každý konkrétní druh opravného prostředku bývají stanovena podrobná pravidla, kdo ho může podat, v jaké lhůtě od rozhodnutí, jakým způsobem a komu, a jaký druh vznášených důvodů je přípustný. Taková pravidla jsou odlišná v jiných řízeních, i když se opravný prostředek stejně jmenuje.

8 Popis konkrétního projednávaného případu

V této kapitole zhodnotím a popíši mnou projednávaný případ jako odvolacího orgánu působícího na Krajském úřadě Ústeckého kraje, odboru dopravy a silničního hospodářství, příslušného podle ustanovení § 89 odst. 1 správního řádu, podle něhož „*Nestanoví-li zákon jinak, je odvolacím správním orgánem nejblíže nadřízený správní orgán*“³¹, a ve smyslu ustanovení § 67 odst. 1 písm. a) zákona č. 129/2000 Sb. o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, podle

³¹ Česko. Zákon č. 500/2004 Sb. správní řád (tiskový zákon). In *Sbirka zákonů, Česká republika 2004*, částka 174.

něhož „*Krajský úřad vykonává přenesenou působnost s výjimkou věcí, které jsou zákonem svěřeny zastupitelstvu a radě nebo zvláštnímu orgánu. Krajský úřad a) přezkoumává rozhodnutí vydaná orgány obce...*“³², k přezkoumání rozhodnutí vydaného Magistrátem města Mostu, odboru správních činností, oddělení správního, čj. MmM/XXXX/2017 ze dne 15. 6. 2017, kterým byl odvolatel, uznán vinným ze spáchání přestupků podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 1 a § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu.

Po důkladném přezkoumání spisového materiálu jsem rozhodl v souladu s ustanovením § 90 odst. 1 písm. a) správního řádu takto: rozhodnutí Magistrátu města Mostu, odboru správních činností, oddělení správního, čj. MmM/XXXX/2017 ze dne 15. 6. 2017 jsem zrušil a řízení proti odvolateli zastavil.

Magistrát města Mostu, odbor správních činností, oddělení správní, jako správní orgán I. stupně (dále též „správní orgán“) svým rozhodnutím čj. MmM/XXXX/2017 ze dne 15. 6. 2017 uznal odvolatele, vinným ze spáchání přestupků z nedbalosti podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 1 a § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. Za uvedené přestupky byla odvolateli v souladu s ustanovením § 11 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích a v souladu s ustanovením § 125c odst. 5 písm. g) zákona o silničním provozu uložena sankce, a to pokuta ve výši 2 000 Kč. Současně mu byla podle ustanovení § 79 odst. 1 zákona o přestupcích, podle něhož, cituji: „*Občanovi, který byl uznán vinným z přestupku...se uloží povinnost nahradit státu náklady spojené s projednáváním přestupku*“³³ uložena povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

Výše kvalifikovaných přestupků z nedbalosti se měl odvolatel dopustit tím, že dne 9. 9. 2016 v 13:45 hodin v Mostě, ulice Čsl. armády, na vjezdu na kruhový objezd, při řízení motorového vozidla tovární značky Ford Focus, registrační značky XXXX, držel v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj a jako řidič užil vozidlo, které nesplňovalo technické podmínky stanovené zvláštním právním předpisem tím, že měl v povinné výbavě lékárničku s propadlou lhůtou použitelnosti.

³² Česko. Zákon č. 129/2000 Sb. o krajích (krajské zřízení), (tiskový zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika 2000*, částka 38.

³³ HORZINKOVÁ, E, ČECHMÁNEK, B. *Přestupky a správní trestání*. Praha Eurounion 2008. 311 s. ISBN: 978-80-7317-069-1

Podstata přestupků odvolatele měla spočívat podle správního orgánu v porušení ustanovení § 5 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu, podle něhož „Řidič je kromě povinností uvedených v § 4 dále povinen užít vozidlo, které splňuje technické podmínky stanovené zvláštním právním předpisem,“ a ustanovení § 7 odst. 1 písm. c) cit. zákona, podle něhož „Řidič nesmí při jízdě vozidlem držet v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení.“³⁴

Rozhodnutí správního orgánu bylo odvolateli doručeno dne 10. 7. 2017, které si osobně převzal. Dne 10. 8. 2016 bylo podáno odvolatelem v zákonem stanovené lhůtě odvolání. Správní orgán ve věci odvolání nerozhodl a v souladu s ustanovením § 88 odst. 1 správního řádu předložil odvolání výše jmenovaného spolu s úplným spisovým materiálem a svým stanoviskem odvolacímu orgánu.

Jako odvolací orgán příslušný podle ustanovení § 89 odst. 1 správního řádu jsem přezkoumal podané odvolání z hlediska příslušnosti, včasnosti a přípustnosti. V tomto směru jsem neshledal závad, a proto jsem dále přezkoumal na základě spisového materiálu celý postup prvoinstančního orgánu až po vydání rozhodnutí.

Ze spisového materiálu vyplynuly tyto rozhodující skutečnosti. Správní orgán zahájil řízení o přestupku s odvolatelem na základě oznámení přestupku od Policie České republiky, KŘP Ústeckého kraje, územního odboru Most, oddělení hlídkové služby čj. KRPU-XXXX-1-3/PŘ-2016-040864 ze dne 9. 9. 2016. Dokumentace obsahovala vlastní oznámení přestupku ze dne 9. 9. 2016, úřední záznam ze dne 9. 9. 2016 a fotodokumentaci předmětné lékárničky. Dokumentace byla předána na podatelnu správního orgánu dne 19. 9. 2016.

Po určení oprávněné úřední osoby byl spis doplněn o výpis z evidenční karty odvolatele. Následně dne 19. 12. 2016 vydal správní orgán příkaz čj. MmM/XXXX/2016/OSČ-P/MH, kterým byl odvolatel uznán vinným z výše uvedených přestupků. Příkaz byl doručen odvolateli za využití fikce doručení dle ustanovení § 24 odst. 1 správního řádu dne 2. 1. 2017, proti kterému podal odvolatel včasný odpor. Včasným podáním odporu se příkaz zrušil a správní orgán pokračoval v řízení o přestupku s obviněným. Dne 22. 12. 2016 oznámil správní

³⁴ KUČEROVÁ, H. *Zákon o silničním provozu s komentářem a judikaturou*, 4. vyd. Leges 2018. 848 s. ISBN: 978-80-7502-292-9

orgán odvolateli zahájení řízení o přestupku s předvoláním k ústnímu jednání, které bylo stanoveno na termín 1. 2. 2017. Oznámení o zahájení řízení o přestupku předvoláním k ústnímu jednání bylo odvolateli doručeno prostřednictvím provozovatele poštovních služeb dne 28. 12. 2016, které si osobně převzal. Následně správní orgán předvolal zasahující policisty ke svědecké výpovědi. Předvolání svědků bylo PČR KŘP Ústeckého kraje doručeno dne 22. 12. 2016 do datové schránky.

Dne 24. 1. 2017 se odvolatel telefonicky omluvil správnímu orgánu z nařízeného ústního jednání stanoveného na den 1. 2. 2017 a tentýž den doručil správnímu orgánu řádnou omluvu s doložením důvodů. Správní orgán akceptoval omluvu a opětovně nařídil ústní jednání tentokrát na den 21. 3. 2017. Předvolání bylo doručeno obviněnému dne 21. 2. 2017 prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, které si osobně převzal a zasahujícím policistům do datové schránky PČR KŘP Ústeckého kraje dne 16. 2. 2017. Dne 13. 3. 2017 se z nařízeného ústního jednání řádně omluvil policista nstržm. XX. K ústnímu jednání dne 21. 3. 2017 se dostavil odvolatel a policista pprap. XY, kteří postupně po zákonném poučení a seznámení s obsahem spisu do protokolu uvedli:

Odvolatel uvedl, že celé obvinění se vůbec nezakládá na pravdě. Jednalo se o služební cestu, kdy řídil služební vozidlo Ford Focus ve vlastnictví Úřadu práce ČR. Odvolatel jel ve směru od Litvínova do Mostu. Na kruhový objezd najel od silnice č. I/13 v místě u čerpací stanice Shell v ulici Chomutovská ještě před policejním vozidlem. Na kruhovém objezdu policisté použili k zastavení vozidla řízeného obviněným výstražné světelné a zvukové znamení doplněné o červený světelný nápis „Stop“. Obviněný zastavil vozidlo ihned po výjezdu z kruhového objezdu do ulice Čsl. armády. Po zastavení probíhala kontrola mimo vozidlo, kdy bylo obviněnému sděleno, že telefonoval za jízdy. S tím nesouhlasil a následně začala téměř dvacetiminutová prohlídka jím řízeného vozidla, včetně povinné výbavy. Při kontrole bylo hlídkou zjištěno, že ve výbavě je lékárnička s prošlou dobou použitelnosti. Na to policistům odpověděl, ať dělají svoji práci, že se na závěr kontroly vyjádří ke zjištěným skutečnostem. Na dotaz správního orgánu, proč policisty neupozornil, že v obalu, na kterém je uvedena prošlá doba použitelnosti je již nový obsah uvedl, že policistům nic neříkal, a nechal je dělat jejich práci i z toho důvodu, že se chovali arogantně. Uvedenou skutečnost měli policisté zjistit na místě, byla to jejich práce. Měl dojem, že se policisté snažili

za každou cenu zjistit nějaké přestupkové jednání. Dle odvolatele kontrola probíhala na zcela nevhodném místě na výjezdu z kruhového objezdu, kde odstavená vozidla bránila silničnímu provozu, a to konkrétně výjezdu z kruhového objezdu. Dále uvedl, že z důvodu velmi dlouhé silniční kontroly, kterou považoval za šikanu ze strany policistů, kontaktoval jejich nadřízeného, kterým bylo obviněnému doporučeno, ať zapíše služební čísla zakročujících policistů, což učinil. Tvrdil, že za jízdy v žádném případě netelefonoval, ani nedržel v ruce ani jiným způsobem mobilní telefon ani jiné záznamové zařízení. K prošlé lékárnice správnímu orgánu doložil fotodokumentaci obalu lékárníčky, na které byla uvedená prošlá doba použitelnosti a zároveň vnitřek tohoto obalu, kde byl již kompletní nový obsah s dobou použitelnosti do září 2018. Předmětná lékárníčka se nacházela ve voze již v době silniční kontroly. K dalšímu dotazu správního orgánu odvolatel uvedl, že policisté se ho stále snažili donutit zaplatit pokutu, nejprve hotově a následně i na složenku. S tím odvolatel nesouhlasil z důvodu, že se žádného přestupkového jednání nedopustil. Dále obviněný správnímu orgánu navrhl, aby byl vyslechnut jako svědek nadřízený zakročujících policistů, kterého telefonicky informoval o průběhu silniční kontroly. Dalším návrhem odvolatel byl výslech nadřízené, která je ředitelkou detašovaného pracoviště Úřadu práce ČR a má na starosti služební vozidla. Mimo jiné také jejich vybavení povinnou výbavu. Odvolatel nepožadoval být přítomen u výslechu svědka policisty XY s tím, že s jeho výpovědí se seznámí při dalším ústním jednání.

K podkladům pro vydání rozhodnutí, které byly v té době k dispozici, a k důkazům uvedl, že nesouhlasí s tím, co bylo uvedeno v úředním záznamu, že byl při jednání s policisty značně arogantní. Bylo to přesně naopak, policisté byli arogantní vůči němu. Služební čísla policistů si zapsal na základě doporučení jejich nadřízeného. Není pravda, že u sebe neměl hotovost. Od začátku nesouhlasil se spácháním přestupků.

Svědka pprap. XY po řádném poučení do protokolu uvedl, že v uvedený den vykonával hlídkovou činnost na území města Mostu ve služebním vozidle s kolegou XX. Řídil služební vůz a kolega seděl jako spolujezdec. V rámci hlídkové služby jeli po ulici Chomutovská ve směru jízdy ke kruhovému objezdu, kolem restaurace u Švejka. Když vjížděli na kruhový objezd tak zahlédl, že u vjezdu na kruhový objezd ze směru od silnice č. I/13 stojí vozidlo Ford Focus, stříbrné barvy, jehož řidič za jízdy telefonoval. Měl za to, že odvolatel držel mobilní telefon v levé ruce

a držel ho u levého ucha. Domníval se, že se jednalo o dotykový telefon, vzhledem k jeho rozměrům. Když projížděli kolem vozidla, bylo vidět, jak odvolatel hovoří. Řidiče viděl zcela zřetelně přes boční okénko jeho vozidla. K dotazu správního orgánu uvedl, že skla uvedeného vozidla nebyla zatmavená, takže do vozidla bylo dobře vidět. Aby se se služebním vozem dostali za uvedené vozidlo, objel kruhový objezd dokola a v okamžiku, kdy se blížili znovu k odbočce na silnici I/13, řidič uvedeného vozidla vjel na kruhový objezd a služební vozidlo se zařadilo přímo za něj. Když jeli za ním, soustředil se výběr vhodného místa k zastavení řidiče, a nevěnoval dále pozornost, zda má řidič mobilní telefon stále v ruce. Řidiče zastavili na asfaltové ploše za výjezdem z kruhového objezdu směrem do ulice Čsl. armády. Po zastavení s kolegou přistoupili k odvolateli a sdělili, že provádí běžnou silniční kontrolu s tím, že důvodem k zastavení bylo přestupkové jednání „telefonování za jízdy“. Zároveň odvolatele požádali o doklady potřebné pro provoz a řízení vozidla, které předložil a na základě nich byl ztotožněn. Řidič hlídce sdělil, že zrovna dotelefonoval a telefon pokládal. Dále byla provedena kontrola povinné výbavy vozidla, kdy bylo zjištěno, že ve vozidle se nachází lékárnička, která má prošlou dobu použitelnosti, zároveň provedli fotodokumentaci předmětné lékárničky. K dotazu správního orgánu policista XY uvedl, že kontrolovali i vnitřek lékárničky, kdy tato obsahovala zdravotnické potřeby zabalené ve fólii a na ní bylo stejné datum, jako na obalu, která je zadokumentována u oznámení o přestupku. Povinnou výbavu kontroloval se svým kolegou. Vnitřek lékárničky nezadokumentovali. Odvolatel s hlídkou nejdříve souhlasil, a souhlasil i s uložením blokové pokuty. Z toho důvodu kolega začal vypisovat blokovou pokutu na místě nezaplacenou. Řidič vozidla v průběhu vypisování blokové pokuty telefonoval. Po vypsání bloku na pokutu na místě nezaplacenou kolega XX přistoupil k řidiči, který seděl ve svém vozidle, a seznamoval ho s obsahem vypsání skutkového jednání. Na to odvolatel uvedl, že blokovou pokutu nepodepíše. Kolega mu sdělil, že bude sepsáno oznámení o přestupku a zasláno k vyřízení místně příslušnému správnímu orgánu k projednání. Řidič od této chvíle začal být vůči hlídce velice arogantní a začal hlídce vyhrožovat, že budou mít problémy a že přijdou o práci. Dne 24. 4. 2017 správní orgán po předchozí omluvě předvolal svědka policistu nstržm. XX ke svědecké výpovědi. Termín svědecké výpovědi správní orgán stanovil na 16. 5. 2017. Předvolání svědka bylo doručeno PČR KŘP Ústeckého kraje do datové schránky dne 24. 4. 2017. Současně správní orgán předvolal

k ústnímu jednání obviněného. Předvolání k ústnímu jednání bylo obviněnému doručeno dne 5. 5. 2017, které si osobně převzal. Ve stanovený termín ústního jednání se dostavili obviněný a policista nstržm. XX, kteří po zákonném poučení a seznámení s obsahem spisu do protokolu uvedli:

Policista nstržm. XX uvedl, že dne 9. 9. 2016 vykonával hlídkovou činnost na území města Mostu ve služebním vozidle s kolegou XY. Kolega XY řídil a on seděl na místě spolujezdce. Jeli po ulici Chomutovská ke kruhovému objezdu, který se nachází u čerpací stanice Shell. Když vjížděli na kruhový objezd, tak viděl, že u vjezdu ze silnice č. I/13 přijíždělo velmi pomalu vozidlo tovární značky Ford Focus, stříbrné barvy, jehož řidič za jízdy telefonoval. V jaké ruce držel telefonní přístroj, si už nepamatuje, ale držel ho u ucha. Když kolem něj projížděli, bylo vidět, že řidič hovoří do telefonu. Řidiče viděl zcela zřetelně přes boční okénko jeho vozidla. Skla uvedeného vozidla nebyla zatmavená, takže do vozidla bylo dobře vidět, s jistotou viděl, že telefonuje. Aby se dostali se služebním vozidlem za uvedené vozidlo, objeli kruhový objezd dokola a zařadili se za něj a v ten okamžik neviděli, jestli ještě telefonuje nebo zda má mobilní telefon pouze v ruce. Řidiče zastavili na asfaltové ploše za výjezdem z kruhového objezdu směrem do ulice Čsl. armády. Po zastavení přistoupili s kolegou k řidiči a sdělili mu důvod zastavení. Následně si vyžádali od řidiče doklady potřebné pro řízení a provoz vozidla. Doklady předložil a na základě nich byl i ztotožněn. Řidič hlídce uvedl, že právě dotelefonoval a telefon pokládal, načež řidiči vysvětlili, že při jízdě není povolena ani manipulace s telefonem. V rámci kontroly provedli i kontrolu technického stavu vozidla a kontrolu povinné výbavy vozidla, při které bylo zjištěno, že ve vozidle se nachází lékárnička s propadlou dobou použitelnosti. Předmětnou lékárničku zadokumentovali. K dotazu správního orgánu uvedl, že si nepamatuje, jestli byl kontrolován i její obsah. Kontrolu prováděl s kolegou. Řidič nejdříve souhlasil s přestupkem manipulace s mobilním telefonem, byl si vědom přestupku a souhlasil i s uložením blokové pokuty. Vyzval tedy obviněného, aby zůstal ve vozidle, že mu bude vypsán blok na pokutu na místě nezaplacenou. V průběhu vypisování bloku obviněný vystoupil z vozidla a telefonoval. Hlídka vypisovala blok ve služebním vozidle. Po vypsání bloku na pokutu na místě nezaplacenou přistoupil k řidiči, který seděl ve svém vozidle, a požádal o podpis bloku. Na to obviněný uvedl, že blok na pokutu na místě nezaplacenou nepodepíše, že s přestupkem nesouhlasí. Proto byl poučen,

že se provede storno pokuty, a bude sepsáno oznámení o přestupku a zasláno na Magistrát města Mostu ke správnímu řízení. Bylo vypsáno oznámení o přestupku, řidič byl poučen, že se může do formuláře vyjádřit, načež tak udělal. Obviněný byl po celou dobu úkonu policejní hlídky velice arogantní se slovy, že jednání hlídky Policie ČR bude mít ještě dohru.

Obviněný po seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí se k věci vyjádřil a uvedl, že od začátku do konce je to obrovská lež, na kruhový objezd vjel první on, a ne hlídka Policie ČR jak je uvedeno ve svědeckých výpovědích zasahujících policistů, kruhový objezd neobjížděli. Zastavili ho hned za kruhovým objezdem, neoslovili ho s tím, že provádějí běžnou silniční kontrolu, neuvedli důvod zastavení a není pravda, že by uvedl, že dotelefonoval a telefon pokládal. Hlídka zasahujících policistů vůbec nekontrolovala vnitřek lékárničky, zkontrolovali pouze obal. Odmítá tvrzení, že ho oslovili oba. Jeden, ten větší, silnější, seděl pořád v autě. Oba byli velmi neurvalí a chovali se arogantně a uráželi ho.

K výpovědi svědka XY, které se odmítl účastnit dne 16. 5. 2017, uvedl, že je mu zcela záhadou, že výpověď obou svědků je téměř doslovně totožná, což po devíti měsících od přestupku je z jeho pohledu nepravděpodobné. Dále upozornil správní orgán na skutečnost, že svědci se rozcházejí ve výpovědi o držení telefonu. Dále uvedl, že se podivuje nad tím, že svědek neví, zdali kontroloval lékárničku a její obsah, když si podrobně pamatují průběh zastavením a komunikaci. Obviněný opětovně odmítl, že by souhlasil s přestupkem manipulace s mobilním telefonem a s uložením blokové pokuty. Nezakládá se na pravdě, že by z auta vystoupili oba svědci, komunikoval s ním jen policista XY. Opět se nezakládá na pravdě, že by se choval arogantně, naopak to byli policisté, kteří ho uráželi, proto jejich jednání a vystupování řešil telefonátem na přímého nadřízeného obou policistů.

Závěrem obviněný dodal, že je zřejmé, že policisté vůbec nekontrolovali vnitřek lékárničky, dokumentovali pouze obal, ne obsah. Z důvodu toho, že se jednalo o služební vozidlo, opětovně žádal o vyjádření majitele vozidla, respektive vyjádření své nadřízené, která zodpovídá za služební vozidlo ke stavu lékárničky. Zároveň uvedl, že na kruhový objezd vjel dříve on. Policisté se služebním vozidlem vjeli na kruhový objezd až za ním, tak není možné, aby ho viděli telefonovat přes boční okénko a jejich tvrzení, že viděli telefon větších rozměrů, je v dnešní době, kdy ho vlastní 99,9 % majitelů spíše úsměvné.

Dále obviněný doplnil, že ze způsobu provedení silniční kontroly bylo patrné, že se jedná spíše o šikanu než o běžnou silniční kontrolu, což je patrné i z toho, že hlídka Policie České republiky na základě údajného telefonování zároveň provedla na zcela nevhodném dopravním místě (výjezd z kruhového objezdu) i kontrolu vybavení automobilu a jeho technického stavu.

Po zhodnocení všech podkladů a výslechů svědků dospěl správní orgán k závěru, že se odvolatel dopustil přestupků, které jsou mu kladeny za vinu a dne 15. 6. 2017 vydal rozhodnutí čj. MmM/XXXX/2017, jímž obviněného uznal vinným ze spáchání přestupků podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 1 a § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu tím, že dne 9. 9. 2016 v 13:45 hodin v Mostě, ulice Čsl. armády, na vjezdu na kruhový objezd, při řízení motorového vozidla tovární značky Ford Focus, registrační značky XXXX, držel v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj a jako řidič užil vozidlo, které nesplňovalo technické podmínky stanovené zvláštním právním předpisem tím, že měl v povinné výbavě lékárníčku s propadlou lhůtou použitelnosti.

Podstata přestupků obviněného spočívala podle správního orgánu v porušení ustanovení § 5 odst. 1 písm. a) a ustanovení § 7 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu. Za uvedené přestupky byla obviněnému uložena výše uvedená sankce.

Rozhodnutí bylo obviněnému doručeno dne 10. 7. 2017, které si osobně převzal. Výrok rozhodnutí obsahoval v souladu s ustanovením § 68 odst. 2 správního řádu řešení otázky, která je předmětem řízení, v tomto případě tedy přestupků spáchaných obviněným. V odůvodnění rozhodnutí, které obsahovalo všechny náležitosti podle ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu, správní orgán popsal průběh řízení o přestupcích. O tom, že obviněný výše uvedené přestupky spáchal, neměl správní orgán žádné pochybnosti, neboť přestupky byly řádně zdokumentovány a osoba přestupce byla na místě ztotožněna. Závěr rozhodnutí obsahoval důkladné poučení účastníka řízení tak, jak je tato povinnost upravena v ustanovení § 68 odst. 5 správního řádu.

Proti rozhodnutí se obviněný v zákonem stanovené lhůtě odvolal. V odvolání obviněný uvedl, že s přestupky, jenž mu jsou kladeny za vinu, nesouhlasí, a proto navrhl rozhodnutí zrušit a řízení zastavit.

Správní orgán neshledal důvody ke kladnému vyřízení odvolání obviněného formou autoremedury podle ustanovení § 87 správního řádu, proto bylo podané odvolání s kompletním spisovým materiálem postoupeno v souladu s ustanovení § 88 odst. 1 správního řádu k rozhodnutí odvolacímu orgánu. Správní orgán ve svém stanovisku uvedl, že trvá na svém rozhodnutí a navrhuje, aby odvolací orgán odvolání zamítnul a potvrdil napadené rozhodnutí.

Po přezkoumání předloženého spisového materiálu a posouzení věci jsem učinil následující zjištění. Ke zjištěnému stavu věci jsem konstatoval, že hlavním podkladem pro řízení vedené správním orgánem a následné vydání rozhodnutí byla dokumentace k přestupkům obviněného ze dne 9. 9. 2016 zpracovaná Policií České republiky, KŘP Ústeckého kraje, územním odborem Most, oddělením hlídkové služby. Správní orgán napadeným rozhodnutím vinil obviněného z přestupků spáchaných z nedbalosti podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 1 a § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, jejichž skutkové podstaty obviněný naplnil porušením ustanovení § 5 odst. 1 písm. a) a § 7 odst. 1 písm. c) cit. zákona.

Po posouzení hmotněprávních aspektů předložené věci jsem uvedl, že se správní orgán v řízení řádně nevypořádal se všemi podklady, které mohl posoudit na základě spisového materiálu zajištěného Policií ČR a následně s návrhy obviněného. Ve výrokové části uznal správní orgán obviněného vinným ze spáchání přestupků pro porušení ustanovení § 5 odst. 1 písm. a) a § 7 odst. 1 písm. c) zákona o silničním provozu. V dané věci proti sobě stály dvě verze skutkového stavu. Podle verze založené na výpovědích policistů měl obviněný držet při řízení vozidla v ruce mobilní telefon. Podle verze založené na tvrzení odvolatele žádný telefon v ruce nedržel. Případná přestupkověprávní relevance těchto verzí závisí na vyhodnocení obsahu a věrohodnosti dostupných důkazů. Obviněného lze shledat vinným ze spáchání přestupků, které jsou mu kladeny za vinu jen tehdy, pokud provedené důkazy po jejich vyhodnocení vytvoří dostatečně jednoznačný, vzájemně provázaný a vnitřně nerozporný systém dílčích informací, na které je nahlíženo jako celek a nemohou vést k jinému závěru, než že obviněný mobilní telefon při řízení motorového vozidla držel v ruce a lékárnička měla prošlou lhůtu použitelnosti.

Nebude-li možno provedené dostupné důkazy a podklady takto vyhodnotit, zůstane pochybnost, zda obviněný skutečně držel v ruce při řízení motorového vozidla mobilní telefon a zda použitelnost lékárničky ve vozidle obviněného byla

skutečně propadlá a v takovém případě jej nelze shledat vinným ze spáchání přestupků. Ze svědeckých výpovědí však vyplývá významná pochybnost, zda lze policisty považovat za nezaujaté svědky. Při kontrole obviněného v souvislosti s údajným telefonováním za jízdy, se kterým zřejmě evidentně na místě nesouhlasil, z důvodu nepodepsání bloku na pokutu na místě nezaplacenou, totiž oba policisté projeví neobvyklou horlivost a důkladnost, aniž by pro to vzhledem k okolnostem vyvstaly jakékoli zvláštní důvody. Obviněný i oba policisté shodně uvádějí, že byl podroben nejen kontrole dokladů ale i kontrole povinné výbavy jeho vozidla, kdy bylo hlídkou zjištěno, že v povinné výbavě služebního vozidla, které měl odvolatel zapůjčené od zaměstnavatele, se nachází autolékárnička s prošlou dobou použitelnosti. Hlídka PČR zdokumentovala datum použitelnosti plastového boxu autolékárničky, která byla do 08. 2015, ale jak již uvedl obviněný ve svém odvolání, v tomto plastovém boxu se nacházel nový obsah s vyznačenou dobou použitelnosti na obalu do 9 měsíce roku 2018. Snímek vnitřního obalu s platnou dobou použitelnosti doložil obviněný správnímu orgánu při nařízeném ústním jednání. Faktem je, že dle výpovědi obviněného policisté obsah plastového boxu autolékárničky nezadokumentovali.

Po celkovém posouzení věci je důležité posoudit otázku, zda na základě téměř nulových důkazů, byl skutkový stav zjištěn natolik spolehlivě a dostatečně, že bylo možno uznat obviněného vinným ze spáchání předmětných přestupků.

Zákon o přestupcích blíže neupravuje postup při zjišťování skutkového stavu a nestanoví požadavky na míru jeho objasnění. Proto je nutno na základě ustanovení § 51 zákona o přestupcích, který uvádí, že na řízení o přestupcích se použijí předpisy o správním řízení, vyjít při posuzování těchto otázek primárně z ustanovení správního řádu. Zde je v ustanovení § 3 uvedeno, že správní orgán má postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou „*důvodné pochybnosti*“, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ustanovení § 2 správního řádu, tedy s požadavky na zákonnost jeho postupu. Ustanovení § 50 odst. 3 správního řádu pak správnímu orgánu ukládá povinnost i bez návrhu zjišťovat všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu v řízení z moci úřední správní orgán ukládá nějakou povinnost. Správní orgán přitom podklady pro rozhodnutí, zejména důkazy, hodnotí podle své úvahy, přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně

toho, co uvádí účastník řízení. Existují zde důvodné pochybnosti o spáchání přestupků výše jmenovaného, neboť provedené důkazy ke zjištění skutkového stavu nevedly.

Dle mého názoru neexistovali žádné důkazní materiály, které by spáchání přestupků obviněného nepochybně a spolehlivě prokazovaly. Ze své úřední činnosti vím a je všeobecně známo, že uznat někoho vinným ze spáchání přestupku je možné pouze na základě nezpochybnitelných důkazů, což by byl v tomto případě audiozáznam s přiznáním nebo videozáznam.

Policie ČR v dnešní době disponuje mnoha záznamovými zařízeními právě pro tyto účely, kdy je nade vší pochybnost nutno prokázat porušení zákona.

V rámci odvolacího řízení jsem přezkoumal napadené rozhodnutí a postup správního orgánu v řízení. Na základě učiněných zjištění jsem dospěl k závěru, že odvolání obviněného je opodstatněné.

Pokud jde o procesněprávní stránku věci, konstatoval jsem následující. Po posouzení věci a po důkladném posouzení předloženého spisového materiálu konstatuji, že správní orgán I. stupně nepostupoval v průběhu řízení o přestupcích obviněného v souladu s příslušnými ustanoveními správního řádu a zákona o přestupcích, neboť bylo shledáno procesní pochybení. V řízení o přestupcích při svém rozhodování sice postupoval správní orgán I. stupně v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů, tak jak je tato zásada zakotvena v ustanovení § 50 odst. 4 správního řádu, ne vždy ovšem byl postup správního orgánu v souladu s platnými právními předpisy České republiky.

Toto pochybení správního orgánu mělo za následek vydání rozhodnutí, které nelze považovat za rozhodnutí vydané v souladu se zásadou legality, která je upravena v ustanovení § 2 odst. 1 správního řádu a která je jednou ze základních zásad činnosti správních orgánů.

Současně jsem proto konstatoval, že v předmětné věci nebyl zjištěn takový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a nebyla tak dodržena zásada materiální pravdy. Navíc, ve správním řízení o přestupku nese důkazní břemeno správní orgán, který je při současném dodržení zásady presumpce neviny, povinen pečlivě uvážit všechny okolnosti případu jednotlivě i v jejich souhrnu a vinu pachatele přestupku prokázat.

Dále jsem přihlédl k závažnosti projednávaného přestupku a rozhodl dále věc neprojednávat, neboť možnosti dokazování by s určitostí nepřispěly k úplnému objasnění věci. Z tohoto důvodu jsem napadené rozhodnutí zrušil a řízení zastavil, jak je ve výroku tohoto rozhodnutí uvedeno.

9 Navržení opatření předcházení k vyvinění se z přestupku

Řízení o přestupku má oproti správnímu řízení svá specifika vzhledem k tomu, že přestupek spadá pod pojem „*trestního obvinění*“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, podle něhož „*Každý má právo na to, aby jeho záležitost byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem, zřízeným zákonem, který rozhodne o jeho občanských právech nebo závazcích nebo o oprávněnosti jakéhokoli trestního obvinění proti němu. Rozsudek musí být vyhlášen veřejně, avšak tisk a veřejnost mohou být vyloučeny buď po dobu celého nebo části procesu v zájmu mravnosti, veřejného pořádku nebo národní bezpečnosti v demokratické společnosti, nebo když to vyžadují zájmy nezletilých nebo ochrana soukromého života účastníků anebo, v rozsahu považovaném soudem za zcela nezbytný, pokud by, vzhledem ke zvláštním okolnostem, veřejnost řízení mohla být na újmu zájmům spravedlnosti.*“³⁵

Povinnost prokázat obviněnému přestupek leží zásadně na správních orgánech, které jsou podle ustanovení § 3 správního řádu povinny zjistit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, v rozsahu potřebném pro rozhodnutí.

Z tohoto důvodu navrhuji toto řešení. V případě oznámení přestupku správnímu orgánu se nespokojit pouze s oznámením o přestupku doplněného o úřední záznam hlídky. Tyto materiály slouží pouze jako podklad správnímu orgánu, který na základě svého uvážení provede nezbytná opatření k dokázání spáchání přestupku podezřelému. Vždy by však měl správní orgán požadovat podrobně sepsaný úřední záznam, s uvedením případných svědků přítomných

³⁵ Česká a Slovenská federativní republika. Úmluva č. 209/1992 Sb. o ochraně lidských práv a základních svobod ve znění protokolů č. 3, 5 a 8 (tiskový zákon). In *Sbírka zákonů, Česká a Slovenská federativní republika 1992, částka 41*

u projednávání přestupku. Požadovat audio nebo videozáznam ze služebního zákroku policistů a zajistit jejich svědecké výpovědi v rámci správního řízení.

Problematiku dokazování těchto přestupků si uvědomuje i vedení Policie ČR, kdy začali vybavovat zasahující policisty minikamerami, umožňujícím natáčet audio a videozáznam. Dále následovalo vybavení služebních vozidel video záznamovým zařízením. Začali se nasazovat služební autobusy a helikoptéry na zadokumentování přestupků. Jak pokročila doba, začínají se do služby, zatím ve zkušebním režimu nasazovat i drony. Průkopníkem v používání dronů je v tomto směru příbramská policie.

Tato opatření do budoucna určitě nahrávají správním orgánům, kteří při projednávání tohoto druhu přestupkového jednání budou disponovat nezpochybnitelným důkazním prostředkem. Otázkou však zůstává, jestli uvedené prostředky odradí i ty neukázněné řidiče nerespektující právní normy České republiky.

Závěr

Věcná část práce je zaměřena na problematiku spočívající v držení v ruce nebo jiným způsobem telefonní přístroj nebo jiné hovorové nebo záznamové zařízení, a to konkrétně na používání mobilního telefonu, a to i s ohledem k praxeologickým zkušenostem zpracovatele práce, který disponuje letitými odbornými zkušenostmi v oblasti služebního působení u bezpečnostního sboru, t. j. Policie ČR a poté odvolacího správního orgánu v přestupkovém řízení na Krajském úřadě Ústeckého kraje, odboru dopravy a silničního hospodářství, oddělení dopravně správních agend.

V aplikační praxi dle judikatury Nejvyššího správního soudu se dále považuje za záznamové zařízení např. fotoaparát, kamera, vysílačka nebo fotoaparát.

Na základě praxeologických zkušeností zpracovatele práce v projednávaných případech v rámci aplikační správně-právní praxe je možné poukázat k existenci dané skutečnosti, že řada řidičů se může mylně domnívat, že použití mobilního telefonu vložím mezi tvář a rameno se nedopouštějí přestupkového jednání. To samé platí i při použití vysílačky nebo fotoaparátu. V následném správním řízení jsou velice překvapeni. Řadě řidičů nejde ani tak o zaplacení pokuty, ale jde jim takzvaně o body. Pro nezapsání bodů na jejich konto neváhají oslovit pochybné firmy nabízející zastupování ve věci po celou dobu řízení, tedy i v případě žaloby nebo kasační stížnosti. Jde například o inzerci na internetu např. (Řešení ihned, pomůžeme Vám, pojištění proti pokutám, stop pokutám. cz atd.). Po udělení generální plné moci k zastupování v mnoha případech obviněný z přestupku neví, v jakém stádiu se řízení nachází a pouze vynakládá nemalé finanční obnosy za úkony, které si naučtuje jím zvolený zmocněnec. Takovéto zastupování vyjde obviněného i na tisíce zbytečně vynaložených finančních prostředků.

Koupí takzvané hand-free sady, která se v dnešní době dá pořídit za zlomek ceny, než kterou vynaloží za zastupování ve správním řízení, by se vyhnul zbytečnému a pro většinu nepříjemnému řízení před správním orgánem. Samozřejmě, že nejde o vynaložené finanční prostředky, ale prioritně jde o bezpečnost na silnicích. Statistiky hovoří jasně. Řidiči na českých silnicích způsobí ročně až deset tisíc nehod, jejichž příčinou je používání mobilního telefonu

při řízení. Škody z těchto nehod se loni vyšplhaly na 550 milionů Kč a zemřelo při nich 65 lidí. Řidiči si vůbec neuvědomují, že telefonování během řízení lze srovnat s jízdou pod vlivem alkoholu. Řidiči, kteří během řízení telefonují, ať už s přístrojem v ruce nebo s použitím hands free sadou, reagují dle dostupných kvantitativních ukazatelů o cca 10 % pomaleji.

Hlavním cílem této práce bylo navržení opatření předcházení k vyvinění se z přestupku podle ustanovení § 125c odst. 1, písm. f) bod 1 zákon o silničním provozu, pro porušení ustanovení § 7 odst. 1, písm. c) cit. zákona, které se vyskytují v oblasti silniční dopravy.

Jako záporné hodnotím to, že oprávněné úřední osoby projednávající přestupky v dopravě jsou velmi často pod velkým tlakem, co se týká lhůt pro projednání přestupků, a z toho plynoucí časté chyby jak ve vyhodnocení důkazů, tak i v procesním projednání přestupku. V optice „de lege ferenda“ postihu považuji za možné zefektivňující opatření cestou příslušných vedoucích pracovníků vyvinout tlak na vedoucí pracovníky příslušných krajských ředitelství Policie České republiky vedoucí ke zkvalitnění předávané dokumentace a důkazních materiálů, které jsou nezbytnou součástí každého oznámeného přestupkového jednání podezřelého, kdy v některých případech je prvotní zadokumentování zcela nedostatečné.

Na druhou stranu v optice „de lege lata“ stavu aktuálně účinné právní úpravy se prodloužení lhůty jeví jako procesně vhodné pro projednání takového přestupku na 3 roky. Přiměřená prekluzivní lhůta je důležitá zejména z důvodu, že zaručuje efektivitu přestupkového řízení. Cíleným výsledkem přestupkového řízení je vydání rozhodnutí a případné potrestání pachatele, který ohrozil veřejný zájem. Nemělo by docházet k maření řádného projednání přestupku obstrukcemi, které jsou postaveny na příliš krátké lhůtě a cílí k prekluzi přestupku.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. ČERNÝ, Z. ŠLAUCH, V. *Přestupkové právo*, 15. vyd. Linde Praha, 2008. 352 s. ISBN 80-7201-702-7
2. ČERVENÝ, Z. *Přestupkové právo*, vydání první. vyd. Institut pro místní správu Praha, Praha 2003.
3. HENDRYCH, D. a kolektiv. *Správní právo, obecná část*, C. H. Beck, Praha 2009. ISBN 978-80-7400-049-2.
4. HORZINKOVÁ, E, ČECHMÁNEK, B. *Přestupky a správní trestání*. Praha Eurounion 2008. 311 s. ISBN: 978-80-7317-069-1.
5. HORZINKOVÁ, E. KUČEROVÁ, H. *Zákon o přestupcích*, 2. vyd. Leges, Praha 2016. ISBN 978-80-7502-101-4.
6. KUČEROVÁ, H. *Zákon o silničním provozu s komentářem a judikaturou*, 4. vyd. Leges 2018. 848 s. ISBN: 978-80-7502-292-9.
7. ONDRUŠOVÁ, M. ONDRUŠ, R. VYTOPIL, R. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Praktický komentář k zákonu č. 250/2016 Sb. (přestupkový řád) s důvodovou zprávou a základní judikaturou*. Vyd. Leges 2018. 776 s. ISBN: 978-80-7502-212-7.
8. PRÁŠKOVÁ, H. *Nové přestupkové právo*. vyd. Leges 2017. 448 s. ISBN 978-80-7502-221-9.
9. PRŮCHA, P. *Správní řád s poznámkami a judikaturou*. 3 vyd. Leges, 2017. 520 s. ISBN: 978-80-7502-202-8.
10. PRŮCHA, P. *Správní právo-obecná část*. 8. vyd. Brno: MU, 2012. ISBN 978-80-210-4276-6.
11. VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky*, 1. vyd. V Praze: C. H. Beck, 2009. 458 s. ISBN: 978-80-7400-142-0.
12. VEDRAL, E. *Správní řád. Komentář*, vyd. Bova Polygon, 2012. ISBN 978-80-7273-166.

Elektronické zdroje

1. *Obr. 1 Držení telefonního přístroje, auto. i DNES. cz* [online] © 1999–2019 MAFRA, a. s., [cit. 2019-01-22]. Dostupné z WWW: <https://auto.idnes.cz/bodovy-system-telefonovani-za-volantem-jizda-na-cervenou-prekroceni-rychlosti-pokuta-silnicni-zakon-ib8-automoto.aspx?c=A180924_111306_automoto_fdv>
2. *Asociace center pro zdokonalovací výcvik řidičů ČR* [online] 2019, [cit. 2019-01-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.jedusdobou.cz/2018/02/nevenovani-se-rizeni-fenomen-doby-riziko-telefonovani/>>
3. *Obr. 2 dalekohled používaný PČR* [online] © 2018 Leica, [cit. 2019-01-22]. Dostupné z WWW: <<https://www.leica-shop.cz/produkt/apo-televid-82-uhlove-pozorovanie-45/>>
4. *Seznam.cz, a.s.* [online] Copyright © 1996–2019, [cit. 2019-01-22]. Dostupné z WWW: <<https://www.garaz.cz/clanek/za-jake-prestupky-dostavaji-ridici-body-nejcasteji-21000843?dop-ab-variant=6&seq-no=1&source=hp>>
5. viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2011, čj. 7 As 102/2010 - 86, www.nssoud.cz
6. *Tabulka 1: Kolikrát denně zpravidla telefonujete (nebo přijímáte hovor) během řízení? Observatoř bezpečnosti silničního provozu* [online]. 2007, [cit. 2019-01-24]. Dostupné z WWW: <<https://www.czrso.cz/clanek/postoje-k-telefonovani-za-jizdy/?id=1389>>
7. *Graf 1: Podíl řidičů, kteří zpravidla během jízdy alespoň jednou telefonují (mezinárodní srovnání, v %), Observatoř bezpečnosti silničního provozu* [online]. 2007, [cit. 2019-01-24]. Dostupné z WWW: <<https://www.czrso.cz/clanek/postoje-k-telefonovani-za-jizdy/?id=1389>>
8. *Graf 2: Podíl řidičů, kteří zpravidla během jízdy přijímají alespoň jeden hovor (mezinárodní srovnání, v %), Observatoř bezpečnosti silničního provozu* [online]. 2007, [cit. 2019-01-24]. Dostupné z WWW: <<https://www.czrso.cz/clanek/postoje-k-telefonovani-za-jizdy/?id=1389>>

9. *DOCPLAYER*, © 2019 *DocPlayer.cz* [online] 2019, [cit. 2019-01-24]. Dostupné z WWW: <<https://docplayer.cz/36888219-Pravnicka-fakulta-masarykovy-univerzity-bakalarska-prace.html>>
10. *Ministerstvo vnitra ČR, metodické doporučení – příkaz na místě a některé související otázky, Odbor legislativy a koordinace předpisů Č. j.: MV-70738-6/LG-2017, ze dne 23. červen 2017* [online] 2018, [cit. 2018-12-30]. Dostupné z WWW: <www.mvcr.cz/.../metodicke-doporuceni-prikaz-na-miste-a-nektere-souvisejici-otazky.aspx/>
11. *Besipky: Věnujte se řízení – Česká televize*, [online] © Česká televize 1996–2019, [cit. 2019-01-22]. Dostupné z WWW: <<https://www.ceskatelevize.cz/porady/10396155713-besipky/213563230400003-telefonovani-v-aute/>>

Legislativní dokumenty

1. Česká a Slovenská federativní republika. Úmluva č. 209/1992 Sb. o ochraně lidských práv a základních svobod ve znění protokolů č. 3, 5 a 8 (tiskový zákon). In *Sbírka zákonů, Česká a Slovenská federativní republika*. 1992, částka 41.
2. Slovensko. Zákon č. 8/2009 Z.z.. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov (tiskový zákon). In *Sbírka zákonů, Slovenská republika*. 2009, částka 4.
3. Česko. Zákon č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (tiskový zákon), § 5. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2016, částka 98.
4. Česko. Zákon č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (tiskový zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2000, částka 98.
5. Česko. Zákon č. 200/1990 Sb. o přestupcích (tiskový zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1990, částka 35.
6. Česko. Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky (tiskový zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91.
7. Česko. Zákon č. 150/2002 Sb. soudní řád správní (tiskový zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2000, částka 61.

8. Česko. Zákon č. 500/2004 Sb. správní řád (tiskový zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2004, částka 174.
9. Česko. Zákon č. 129/2000 Sb. o krajích (krajské zřízení), (tiskový zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2000, částka 38.